

**Samsun Gıda Tarım ve Hayvancılık
İl Müdürlüğü Adına**

Sahibi
Kadir GÜVEN
İl Müdürü

Yazı İşleri Müdürü
Erol BAŞ

Yayın Kurulu
Erol BAŞ
Aytül DURUKAN
Gürsel BALCI
Dr. Habip MURUZ
İcabi ÇAĞAN
Cihan EROĞUL
Fuat COŞKUN
Yaşar BUDAK
Hatice OLGUN
Ahmet ŞENOĞLU

Fotoğraflar
Recep YAPINCAK

Grafik Tasarım
Göknur AKYÜREK

Yönetim Yeri Adresi
Gıda Tarım ve Hayvancılık
İl Müdürlüğü
Kılıçdede Mah. Abdülhakhamit Cad.
No. 7 55060 İlkadım /SAMSUN

Telefon
0 362 231 37 00/270

Fax
0 362 233 21 63

e-mail
cey@samsuntarim.gov.tr

web
http://www.samsuntarim.gov.tr

ISSN: 130-7588

Samsun Gıda Tarım ve Hayvancılık
İl Müdürlüğü Yayını Olan SAMTİM
Dergisi Yaygın Süreli Yayındır.

Basım Yeri
Cem Ofset Ltd. Şti.
Uluğazi Mah. 614. Sk. No. 9
Tel : 0 362 431 82 22 İlkadım / SAMSUN

içindekiler

- 2 Önsöz
- 3 Samsun'da Tarım ve Hayvancılık Sempozyumu
- 5 2012 Yılı Çalışmalarımızdan
- 9 Tarım ve İnsan Konulu Fotoğraf Sergisi
- 10 Kadın Çiftçiler Yarışı
- 12 Bu Yıl Çiftçiye Destek Yağacak
- 14 Samsun Tohum Sertifikasyon Test Müdürlüğü
- 16 TMO Ekmek İsrafına "Dur" diyor
- 18 Kayın Mantarı (*Pleurotus ostreatus*) Kütük Yetiştiriciliği
- 21 Fındık Bahçelerinde Kimyasal Mücadele Uygulamalarında Yeni Yaklaşımlar
- 24 Brusella Eradikasyon Projesi
- 26 İlimizden Haberler

www.samsuntarim.gov.tr

Milli ekonominin temeli ziraattır. Bunun içindir ki tarımda kalkınmaya büyük önem vermekteyiz. Köylere kadar yayılacak programlı ve pratik çalışmalar bu amaca ulaşmayı kolaylaştıracaktır.

H. Ortatürk

Kıymetli Samtim Okurları,

Yeni bir sayımızla daha, siz kıymetli okurlarımızın karşınızdayız. Sürmekte olduğumuz ilkbaharla birlikte, kış boyunca bir nevi uykuda olan tabiat artık yer yer uyanmakta. Haliyle tarım alanlarımıza ve çiftçilerimize de yansıyan bu uyanışla yeni umutlar ekilmekte, yeni umutlar yeşermekte ülke topraklarımızda.

Tüm bu umutların gerçekleştirilebilir olması için geline nokta, 2012 yılı çalışma raporumuzun detaylarına baktığımızda ilimizde gıda tarım ve hayvancılık çalışmalarına yönelik yoğun çalışmalar yapıldığını görüyoruz. "Dünya Kooperatifçilik Yılı" olarak ilan edilen 2012 yılında sıkça gündemimize gelen kooperatifçilik meselesine Bakanlığımız da oldukça sorumlu ve hassas yaklaşarak, kooperatif desteklerini gözle görülür biçimde artırmıştır. Aynı şekilde kırsal alanlarda sulama çalışmalarına 2012 yılında da hız verilmiş, sorumluluk bölgemizdeki önemli bir alan yekunu artık sulanabilir araziler arasına katılarak, üreticisinin yüzünü güldürmüştür. Arazi toplulaştırması da önemle üzerinde durduğumuz konulardan biri olmuştur. 2012 yılı boyunca Arazi Toplulaştırması alanında tam 1144 başvuru, Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanunu çerçevesinde ise 413 başvuru yapılarak 26054353 m² arazi işleme konulmuştur.

Sektörde yapısal dönüşümü sağlamak amacıyla, kırsal kalkınma yatırımlarının desteklenmesi programı geliştirilerek uygulamaya devam edilmiş ve ilimizde bu programdan pek çok proje uygulamaya konulmuş, insanımıza istihdam sağlanmıştır. Söz konusu desteklemeler kapsamında ilimizde 2012 yılı boyunca 2.027.538 da alanda 17.671.815,21 TL MGD ödemesi ile 96.460 da alanda 724.734 TL Sertifikalı Tohum-Fidan Desteği yapılarak Organik tarım, iyi tarım uygulamalarında önemli mesafeler alınmış, meyvecilik havzaları oluşturulmuş ve üretime geçilmiştir. Yine Yağlı Tohumlu Bitkiler, Hububat ve Baklagil Fark Ödemesi Desteği kapsamında toplam 25.326.436,73 TL üreticimize dağıtılmıştır. Önemli projelerimizden ÇATAK kapsamında 2012 yılında 496 çiftçiye 21.146 da karşılığında 2.172.005 TL destekleme ödemesi ile Yem Bitkileri Desteklemeleri kapsamında 12.869 kişiye 13.182.589 TL ödeme yapılmıştır. Organik Tarım Desteği kapsamında 304 işletmede 243.597 TL destekleme ödemesi yapılmıştır. Hayvancılık alanında ise: Süt Desteklemesi kapsamında 1.293.259 TL; Besilik Erkek Sığır Desteklemesi kapsamında 2.108.115 TL; Halk Elinde Karayaka Koyun Islahı Projesi kapsamında 260.310 TL, Halk Elinde Anadolu Mandası Islahı Projesi kapsamında 1.307.150 TL ve Kovan Desteklemesi kapsamında 368.840 TL ödeme gerçekleştirilmiştir. Şap ve Brucella gibi hastalıklara dair aşılama ve kontrol çalışmaları dışında, bu hastalıklardan ölen hayvan başına üreticiye devlet telafi desteği sağlanmıştır. Ayrıca tarımsal yayım ve danışmanlık hizmetlerine de toplam 1.305.600 TL ödenmiştir.

Çiftçilerimize yaptığımız desteklerimiz elbette ki yalnızca maddi olarak gerçekleşmemiştir. Maddi desteklerimizin yanı sıra tarımsal danışman ve yine kurum elemanlarımızca çok sayıda düzenlenen seminer, kurs ve tarla günleri gibi hizmet içi eğitim faaliyetleri ile de çiftçilerimizin yanında olmaktan mutluluk duymaktayız. Halkımızın sağlığı için büyük önem taşıyan kontrol ve denetim çalışmalarında alınan mesafe de çok önemlidir. Bu alanda da yine 2012 yılında Üretim Yerleri denetimleri kapsamında 2.460 denetim, Satış ve Toplu Tüketim Yerlerinde 11.040 denetim gerçekleştirilmiş; ALO 174 Gıda hattı çalışmalarına ise halkımızdan yoğun ilgi sağlanarak 592 başvuru olmuştur.

Bugüne kadar İl Müdürlüğü olarak yapmış olduğumuz çalışmalar, üreticilere yüksek refah, tüketicilere güvenilir gıda sağlayan, rekabet gücü yüksek bir tarım sektörü oluşturma çabasıdır. Ve tabi ki 2013 yılı boyunca aynı çalışmalara, daha da kapsamlı olarak devam edilecektir.

Sözlerimi bitirirken, her zaman olduğu gibi yüzlerin güldüğü ve bereketli bir üretim yılı sizlerle olsun diyorum,

Kadir GÜVEN
İl Müdürü

www.samsuntarim.gov.tr

Samsun'da Tarım ve Hayvancılık Sektörel Sempozyumu

Prof. Dr. Tülay Bakır: "Bugün çiftçilik artık 'köylülük' demek değil, bilinç ve profesyonellik gerektiren bir iştir."

Samsun Milletvekili Prof. Dr. Tülay Bakır koordinatörlüğünde yürütülen "Samsun'da Tarım ve Hayvancılık Sektörel Sempozyumu" Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü'nde (KTAE) gerçekleşti. KTAE toplantı salonunda 22 Şubat 2013 Cuma günü düzenlenen sempozyuma; Samsun Valisi Hüseyin Aksoy, AK Parti Samsun Milletvekili Prof. Dr. Tülay Bakır, Büyükşehir Belediye Başkanı Yusuf Ziya Yılmaz, OMÜ Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mehmet Kuran, Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü Kadir Güven, Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü (KTAE) Müdürü Dr. Hasan Özcan, Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürü Dr. Mevlüt Şahin, Veteriner Kontrol Enstitüsü Müdürü İsmail Aydın, Samsun Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu İl Koordinatörü Dr. Bülent Turan, Gıda Tarım ve Hayvancılık Şube Müdürleri, İlçe Müdürleri, Öğretim üyeleri ve KTAE çalışanları katıldı.

Sempozyum öncesi açılış konuşmasını yapan KTAE Müdürü Dr. Hasan Özcan, Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü'nün çalışmaları hakkında bilgiler verdi. AR-GE'nin önemini vurgulayarak gelişmiş ülkelerde AR-GE için ayrılan payın, henüz Türkiye için mümkün olmadığını söyleyen Hasan Özcan, Türkiye'nin 2023 hedefleri arasında AR-GE için ayrılan payın artırılmasının da söz konusu olduğunu söyledi. Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Yusuf Ziya Yılmaz ise; yeni Büyükşehir Yasasının kendilerine yüklediği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde; Türkiye'nin soya ihtiyacının yarısını karşılayabilecek tarımsal potansiyeldeki bir ilin belediye başkanı olarak, kendilerinin Samsun tarımı için neler yapabilecek-

lerini gözden geçireceklerini söyledi.

Daha sonra kürsüye çıkan AK Parti Samsun Milletvekili Prof. Dr. Tülay Bakır ise konuşmasında; "Bir süredir yaptığımız çalışmaların sonucu olarak bu sempozyumu gerçekleştirmekteyiz. Samsun Karadeniz'in yıldızı bir şehir ve inşallah kısa süre içerisinde herkes bu durumu tasdik edecek, bunu bekliyoruz. Burası ayrıca ülkemizin 2, 3, 4. büyük ovalarının bulunduğu bir şehir. Böyle bir şehirde milletvekilliği yaptığımız için gurur duyuyorum. Ayrıca Devletimin bugün bulunduğu noktadan da mutluyum. Bugün gelen noktada inanılmaz bir örgütlenme var ve bu örgütlemenin içindeki Ziraat Fakülteleri, Enstitüler, Müdürlükler, Birlikler, bunlara bağlı çalışan mühendisler, eğitimciler bir yandan çiftçi için çalışırken, bir yandan da kaliteli ve güvenli gıda üretiminin her aşamasında görev almaktalar. Bugün çiftçilik artık 'köylülük' demek değil, bilinç ve profesyonellik gerektiren bir iş. Kimyasal atıkların ve dolayısıyla kanser riskinin kol gezdiği ve '1. sınıf' iddiası altında at eti vs içerikli mamullerin piyasaya sürüldüğü bir ortamda, bizlere gıda güvenliğinin sağlanması önemli bir konu ve bunu gerçekleştirenlere müteşekkirimiz. Benzer konuları ele alacağımız bu sempozyum bittikten sonra burada konuşulanları kitaplaştırarak, konuyla ilgili bütün arkadaşlarımıza ve ilgililere ulaştıracamız. Ayrıca bunları Başbakanımız Recep Erdoğan'a da ulaştıracam" diye konuştu.

Samsun'un tarım sektörü bakımından oldukça önemli potansiyelleri

barındıran bir kent olduğunun altını çizen Vali Hüseyin Aksoy ise; "Tarım denince akla ağırlık olarak zirai boyutu geliyor, ancak Samsun'un da önemli boyutta hayvansal varlığı var ve bunu da birlikte değerlendirmemiz gerekiyor. Samsun su ürünleri konusunda da önemli bir potansiyele sahip ve gerek organik tarım üretiminde, gerekse iyi tarım uygulamaları konusunda Türkiye'de öncü kentlerden birisi. Balıkçılık konusunda özellikle belli başlı büyüklük itibarıyla baktığımızda ise; Terme, 19 Mayıs, Canik, Alaçam ve Yakakent'te balıkçı barınaklarımız var. Gıda güvenliği alanında ise Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğüne mensup denetçilerimizin çok sayıda işletmeyi kapsayan denetimleri son hızla sürmektedir. Hükümetimizin destekleriyle yine Üretici Birliklerimiz hemen her alanda çalışmalarını sürdürmektedir.

“ Tarım denince akla ağırlıklı olarak zirai boyutu geliyor, ancak Samsun'un da önemli boyutta hayvansal varlığı var ve bunu da birlikte değerlendirmemiz gerekiyor.

”

Samsun'da sulama ve drenaj konusundaki çalışmalarımızın büyük bölümü tamamlanmış olup, çok sayıda tarımsal alan bu çalışmalar sayesinde sulanabilir kısma dahil olmuş ve bu durum üretime yansımıştır. Fındıkta ise, hükümetimizin % 6'dan daha eğimli bölgeler için verdiği destekle, düz alanlarda fındığa alternatif ürünlerin önü açılmıştır. Bugün ilimizin belki de en önemli sorunu, ürettiği nispette ihracat yapamamasıdır. Çok yakında hizmete girecek olan Samsun Organize Sanayi Bölgemizle bu sorun da aşılarak, işlenmiş ve katma değeri yüksek ürünler sayesinde daha fazla ihracat ve ilimiz için daha fazla gelir mümkün olacaktır." dedi.

Açılış konuşmalarının ardından, OMÜ Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mehmet Kuran'ın "Türkiye'de Tarımsal Yüksek Öğretim" konulu bir eğitim verdi. Prof. Kuran'ın; Türkiye'de ziraat fakültelerinin bölgesel üretim açısından önemini vurguladığı eğitimin ardından, Gıda Tarım ve Hayvancılık Samsun İl Müdürümüz Kadir Güven de bir konuşma yaptı. "2012 Yılı Arazi, Tarım ve Hayvancılık Verilerine Genel Bir Bakış" konulu konuşmasında Güven; "Samsun tarımsal üretimde Türkiye içinde mühim bir paya sahiptir. Öyle ki bugün geline nokta; Türkiye fındık üretiminin % 17'si, çeltik üretiminin % 14'ü ve yine stratejik bir bitki olan soya üretiminin de yaklaşık % 10'u her yıl Samsun'da gerçekleştirilmektedir. Tütün, mısır ve sebze gibi diğer pek çok yetiştiricilik alanında da Samsun Türkiye için özellikle tarımsal alanda bir vazgeçilmezdir. 31 Aralık 2012 itibarıyla eldeki verilere göre ilimiz tarımsal alanları üç alt ekolojik bölgeye ayrılmış durumdadır. Bu alanların toplamı 4 milyon 3 yüz bin dekarı tekabül ederken, bizdeki ÇKS sistemi verilerine baktığımızda yaklaşık 2 buçuk milyon dekar civarında kayıtlı alan olduğunu görüyoruz. Yani % 56'lık kısım kayıt altında iken, daha henüz önemli bir kısım arazi kayıt altına alınamamıştır. Bunun önemli nedenlerinden biri de ilimizde tapu intikallerinin tam manasıyla gerçekleşmemiş olmasıdır. Bu günlerde Mecliste görüşülecek olan bir kanun taslağı ile hem arazi bölün-

mesinin ve hem de bu intikallerinin önündeki engellerin kaldırılması hedeflenmektedir. Bitkisel üretim konusunda ilimizde soya, çeltik, mısır gibi ürünlerde önemli bir ekiliş alanı mevcut. Yine sığır adedine baktığımızda, sığır sayımıza oranla süt üretiminin hayvan başına düşük gerçekleştiğini görebiliyoruz. Kültür ırkı ikamesi ve bu yoldaki suni tohumlama faaliyetleri ile bu durumu düzeltmeyi amaçlıyoruz. Besicilik konusuna baktığımızda ise, yüksek rakımlı ilçelerimiz ön plana çıkmaktadır. Zira çok parçalı olmasına rağmen, azımsanmayacak bir mera varlığımız bulunmaktadır. Yine mandacılık son yıllarda üzerinde durduğumuz bir konu olup, küçükbaş ve kanatlı hayvan yanında arıcılık üretimlerimiz de önemli kalemler halinde karşımıza çıkmaktadır. Balıkçılık sektörü içinse, balıkçılık faaliyetleri sürdürülen ilçelerimizde daha rantabl çalışmayı hedefliyoruz. Sayın Valimizin de konuşmalarında bahsettiği üzerine ilimizde fındıkta ikame ürünlere bir yönelme dışında, iyi tarım ve organik tarım alanlarında da çok ciddi çalışmalarımız mevcut ve tabi ki

daha da artarak devam edecektir." dedi.

Güven konuşmasının devamında; Samsun'da TARGEL Çalışmaları, Sulama Sistem Yatırımları, Avcılık İzinleri, Üretici Birlikleri, Denetlenen Gıda Üretim Yerleri ve Satış Yerleri, Ruhsatlı Yem Bayi ve İşletmeleri, Balıkçı Barınak ve Gemileri, Su Ürünleri ve Avcılık İzinleri, Arıcılık Kayıt Sistemi, İslah Veri Tabanı, Hayvancılık İşletmeleri, Fide Fidan Tohumluk ve Sertifikasyon Çalışmaları, İyi Tarım Uygulamaları, Mera İslahı, Organik Tarım İşletmeleri, Tüm Bitkisel ve Hayvansal Üretim Verileri ve Tarım Arazilerinin Dağılımı gibi temel konularda Samsun tarımının son yıllarda kat ettiği mesafeyi rakam ve ilgili tablolarla ortaya koydu.

Toplantı boyunca Tarım İl Müdürlüğümüz elemanlarından Burhan Hekimoğlu Tarım ve Hayvancılık ile bu alanlardaki sektörel sorunlarını masaya yatırırken, yine İl Müdürlüğümüz elemanlarından Fadime Turan çevre amaçlı tarım arazilerinin korunması (ÇATAK) konusunda bir konuşma yaptı. Benzer biçimde İl Müdürlüğümüz çalışanlarından Dr. Asuman Sezer'in "Samsun İl'inde Sebze Üretim Potansiyeli, Sorunları ve Çözüm ve Önerileri" başlıklı konuşmasının ardından Şube Müdürlerimizden Dr. Habib Muruz da "Hayvan Sağlığı, Beslenme ve Beslenme Hastalıkları" konulu sunumunu gerçekleştirdi.

Toplantı sonunda genel bir değerlendirme yapılarak, Türk tarımı ve Samsun tarımı adına iyi dilek ve temennilerin dile getirildiği kapanış bölümünün ardından sempozyum sona erdi.

2012 Yılı Çalışmalarımızdan...

Gelinen noktada, ilimizde hayvan sağlığı, hayvan dağıtımı, organik tarım, iyi tarım, mera ıslah çalışmaları, coğrafi bilgi sistemleri gibi pek çok konuda önemli başarılar elde edilmiş, kooperatifleşmeye yönelik yoğun çalışmalar yapılmış, kooperatif destekleri artırılmıştır.

Tarıma dayalı sanayinin Samsun gibi, ekonomisinde tarımın ağırlıklı olduğu illerde ekonomi boyutu kadar sosyal boyutu da vardır. İstihdam, işsizlik, yoksulluk ve göç sorunlarının çözümü, çiftçilerin ürettikleri katma değerden sanayi yoluyla daha fazla pay alması ve bulunduğu, yaşadığı yerde mutlu olması gibi konular tarıma dayalı sanayilerin kırsal alan açısından insani ve sosyal boyutunu da ortaya koymaktadır.

Gelinen noktada, ilimizde hayvan sağlığı, hayvan dağıtımı, organik tarım, iyi tarım, mera ıslah çalışmaları, coğrafi bilgi sistemleri gibi pek çok konuda önemli başarılar elde edilmiş, kooperatifleşmeye yönelik yoğun çalışmalar yapılmış, kooperatif destekleri artırılmıştır. Sektörde yapısal dönüşümü sağlamak amacıyla, kırsal kalkınma yatırımlarının desteklenmesi programı geliştirilerek uygulamaya devam edilmiş ve ilimizde bu programdan pek çok proje uygulamaya konulmuş, ilimiz insanına istihdam sağlanmıştır. Organik tarım, iyi tarım uygulamalarında önemli mesafeler alınmış, meyvecilik havzaları oluşturulmuş ve üretime geçilmiştir. Halkımızın sağlığı için büyük önem taşıyan kontrol ve denetim çalışmalarında alınan mesafe de

çok önemlidir. Bugüne kadar İl Müdürlüğü olarak yapmış olduğumuz çalışmalar, üreticilere yüksek refah, tüketicilere güvenilir gıda sağlayan, rekabet gücü yüksek bir tarım sektörü oluşturma çabasıdır.

Yapılan çalışmalarımızı içeren bu özet çalışma raporundaki çalışmalarda emeği geçen tüm arkadaşlara teşekkür eder, 2012 yılı çalışma raporunun tarımın tüm paydaşlarına faydalı olmasını dilerim.

1. Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğü Çalışmaları

- 3083 Sayılı Kanun Kapsamında Arazi Toplulaştırma Çalışmaları kapsamında Amasya Gümüşhacıköy Katılımcı Arazi Toplulaştırma Projesi, Amasya Gümüşhacıköy Çetmi Köyü Katılımcı Arazi Toplulaştırma Projesi, Amasya Gümüşhacıköy Tarla İçi Geliştirme Hizmetleri (TİGH) Projesi tamamlanmıştır. Bafra Ovası Arazi Toplulaştırma Projesi, Bafra Ovası Katılımcı Arazi Toplulaştırma Projesi, Sinop Boyabat Katılımcı Arazi Toplulaştırma Projesi, Sinop Boyabat TİGH Projesi çalışmaları tamamlanmak üzeredir.

- Toprak ve Arazi Kullanımı Kanunu (5403) kapsamında 1144

başvuru yapılmış olup 48 adedi olumlu, 12'si olumsuz rapor alırken 54'ünün işlemi devam etmektedir.

- Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanunu kapsamında yapılan başvuruların 9 adetinde olumlu yanıt verilmiştir.

- Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanunu çerçevesinde 413 başvuru yapılmış ve 26054353 m² arazi işleme konulmuştur.

2. Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü Çalışmaları

- 61.744 işletmede, 2.027.538 da alanda 17.671.815,21 TL MGD ödemesi yapılmıştır.

- 2.312 işletmede, 96.460 da alanda 724.734 TL Sertifikalı Tohum-Fidan Desteği ödemesi yapılmıştır.

- Yağlı Tohumlu Bitkiler, Hububat ve Baklagil Fark Ödemesi Desteği kapsamında toplam 25.326.436,73 TL ödeme yapılmıştır.

- ÇATAK kapsamında 2012 yılında 29 çiftçi toplantısı, 1 hizmetçi eğitim yapıldı. 1.034 kişi katılım sağlanmıştır. 496 çiftçiye 21.146 da karşılığında 2.172.005 TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

- Yem Bitkileri Desteklemeleri kapsamında 12.869 kişiye 374.149 da alan için 13.182.589 TL ödeme yapılacaktır.

- Organik Tarım Desteği kapsamında 304 işletmede, 9.743 da alanda 243.597 TL destekleme ödemesi yapılmıştır. Ayrıca 2 işletmede, 132 anaç siğir karşılığında 14.850 TL organik hayvancılık ilave desteği sağlanmıştır.

- 12-15 Nisan 2012 tarihinde 11. İzmir Organik Ürünler Fuarına ilimizde organik üretim yapan 50 üretici ile birlikte katılım sağlanmıştır..

- Özel İdare Kaynaklı Sertifikasyon Hizmet Alım Projesi kapsamında İyi Tarım Uygulamalarında 567 çiftçide toplam 44.456 da alanda çalışma yapılmıştır. Denetim Çalışmaları çerçevesinde 49 üreticide 5.976 da alanda denetleme yapılmıştır.

- Fındık Entegre Mücadele Proje Çalışmaları kapsamında 5 köyde 13 üretici ile 357 dekar alanda yürütülmektedir. Proje iş planı çerçevesinde teknik eleman ve üreticilerin eğitimleri sağlandı. Diğer entegre mücadele icraatı 314.640 da alanda gerçekleşti. Fındık bakımı ve sağlığı ile ilgili 375 üretici eğitildi.

- Mera Kanunu kapsamında 465 köyde 129.893 da alanda tahdit ve tahsis çalışması yapılmıştır.

- Zirai Mücadele İlaç-Alet Toptancı ve Bayi Sayısı ve Kontrol İşlemleri kapsamında 135 bitki koruma ürünleri ve alet bayi denetlenmiştir.

- Mera Bilgi Sistemi projesi kapsamında uydu fotoğraflarından Terme İlçesine ait 5b kapsamındaki meraların tespiti yapılmış, Bafra İlçesindeki 5b mera tespitleri devam etmektedir. Ayvacık mahallesi ve köylere ait parsellerin kroki ve uydu görüntüleri bilgisayar ortamında hazırlanarak çıktıları alınmış, fındık desteklemesi başvurusu yapan üreticilerin parsellerinde arazi kontrolleri yapılmıştır.

- Fidan Sertifikasyonu ve Bitki Pasaportu İşlemleri kapsamında 558 da alandan ve 2 adet yığından, 116 adet toprak örneği alınmış, analizleri yaptırılmıştır. Fidan, Fide Yetiştirici Belgesine sahip üreticilerimizin yetiştirdikleri

fidan ve fidelere toplam 3752 adet Bitki Pasaportu basılmıştır.

- İlimizde 7 tahmin istasyonunda İç Kurdu, Şeftalide Doğu Meyve Güvesi ve Elma Kara Lekesi için ilaçlama zamanı tespit edilmiştir.

- EKÜY projesi 6 İlçede uygulanmıştır. 348 da alanda uygulanan projede adı geçen ürünlerden 500 tonunun sertifikalandırılması sağlanmıştır. Tekkeköy'de bir üreticide ruhsatsız pestisit kullanımı tespit edilmiş, üretici konu ile ilgili olarak uyarılmış ve ürünü sertifikalandırılmamıştır.

- İl Özel İdaresi desteğiyle Vezirköprü İlçesine 14.000 adet asma fidanı dağıtılmıştır.

- Hasat Öncesi Pestisit İzleme çalışması kapsamında 10 adet numune alınarak ilgili laboratuvarlara gönderilmiştir.

3. Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü Çalışmaları

- Şap Hastalığının Kontrolü Projesi Şap Aşılama Kampanyasında 114.996 büyükbaş ve 23.132 küçükbaş hayvan aşılanmıştır.

- Koyun-Keçilerin Küpelenmesi ve Aşılanması Projesi kapsamında 64.311 adet aşılama yapılmıştır.

- Siğir ve Koyun-Keçi Brusella Aşılamaları kapsamında 190.730 büyükbaş, 76.548 küçükbaşta aşılama yapılmıştır.

- Ruam Hastalığı ile Mücadele: Daha önce teste tabi tutulmamış olduğu tespit edilen hayvanlar ile riskli değerlendirilen veya kimlik belgesi bulunmayan 63 at ve katır mallein testine tabi tutularak mikroçip uygulanmış ve kimliklendirilmiştir.

- Newcatle Hastalığı ile Mücadele: 12 adet mihrakta Newcatle hastalığı çıkmış olup, alınan tedbirler sonucunda 7 adeti 2012 yılında 5 adeti 2013 yılında söndürülmüştür.

- Kuluçkahane ve Damızlık İşletmelerinin Sağlık Sertifikası Çalışmalarında Alaçam İlçesinde 1 adet kuluçkahane işletmesine, 2012 yılı ilk 6 ayında süresi dolan sağlık sertifikası için kontrol-denetim-numune işlemi yapılmış ve

Sağlık Sertifikası yenilenmiştir.

- Balık Hastalıkları İzleme çalışmalarında Yakakent ve Bafra ilçelerimizde 11 işletmede 390 örnek alınmış, analiz sonucu bir işletme dışında negatif çıkmıştır.

- Antraks Hastalığı ile Mücadelede alınan tedbirler sonucu mihraklar söndürülmüş, mihrakta 5 yıl devam edecek aşılama çalışmaları sürmektedir. Anthrax Aşılama çalışmalarında 12.949 büyükbaş, 877 küçükbaş aşılması yapılmıştır.

- 118 Kanatlı İşletmesinde 76 denetleme yapılmıştır.

- Sığır İşletmesinde programlı denetim kapsamında 5.972 adet denetleme yapılmıştır.

- Deney Hayvanları İşletmelerinin Ruhsatlandırma kapsamında ilimizde Samsun VKE ve OMÜ Rektörlüğü bünyesinde birer adet olmak üzere ruhsatlı 2 adet Deney Hayvanları Ünitesi bulunmaktadır. Her iki işletme denetlenmiştir.

- Kanatlı Veri Tabanı kapsamında kanatlı kümeslerinin sahip bilgileri, işletme tipi, koordinatları ve kapasiteleri Türkvet kayıt sisteminde güncellenmiş ve 1 adet entegre tesis yetkilisi eğitimi alınarak kendileri ile fason sözleşme imzalayan işletmeler üzerinde yetkilendirilmiştir.

- Belgesiz Hayvan ve Hayvan Maddeleri Nakilleri kapsamında hayvan hareketleri, kimliklendirme ve kayıt işlemleri ihlali tespit edilen hayvan sahiplerine toplam 12.555 TL araç sahiplerine de 15.211 TL olmak üzere toplam 27.766 TL idari para cezası uygulanmıştır. Mezbahalarda kesilen büyükbaş hayvanların sayıları ile bu hayvanlara yönelik 14 denetim yapılmıştır.

- 37.745 adet sığır; 123 adet manda; 2.009.871 adet kanatlı; 37.779 adet koyuna, 346 adet keçiye, 5026 adet kuzuya, 20 adet oğlağa, 43.548 adet arılı kovana, 491.591 adet canlı balığa, 33 adet ata, 9 adet katıra veteriner sağlık raporu düzenlenerek il içi ve dışına sevk yapılmıştır. Ayrıca 458.091 kg. büyükbaş eti; 29.501 kg. küçükbaş eti; 16.561.331 kg kanatlı eti;

3.239.002 kg balıketi; 300 kg bal, 31.700 adet büyükbaş deri, 592 adet k.baş deri ve 32.359 kg. sakatat için Veteriner Sağlık Raporu düzenlenmiştir.

- Veteriner İlaç-Biyolojik Madde Satış, Depolama Ruhsatlandırılması çerçevesinde Hayvancılık İşletmelerinde veteriner tıbbi ürün ve biyolojik madde bulundurma hükmüne göre 2 işletme başvurusu değerlendirilmektedir. Başvuru üzerine 1 adet veteriner biyolojik ürün depolama ruhsatı iptal edilmiştir.

- Kalıntı İzleme Numunesi kapsamında 188 adet numune alımı yapılmış, 186 adedinin sonucu gelmiş ve olumlu, iki adet numunenin sonucu gelmemiştir. Bir adet bal numunesi uygun olmadığı için geri izleme programı başlatılmıştır.

- Suni Tohumlama çalışmaları kapsamında 56.556 adet suni tohumlama yapılmıştır.

- Halk Elinde Karayaka Koyun Islahı Projesi kapsamında 37 yetiştiriciye 260.310 TL, Halk Elinde Anadolu Mandası Islahı Projesi kapsamında 88 işletmeye 1.307.150 TL ödeme yapılmıştır.

- Süt Desteklemesi çalışmalarında 1.293.259 TL destekleme yapılmıştır.

- Besilik Erkek Sığır Desteklemesi kapsamında 2.108.115 TL ödeme yapılmıştır.

- Arılı Kovan Desteklemesi kapsamında 368.840 TL ödeme yapılmıştır.

- Ulusal Süt Kayıt Sistemi: 2012 yılı ilk 10 aylık süreçteki verilere göre 19.095 üreticinin toplamda 25.609.192 litre sütü için 1.293.253 kayıt altına alınmıştır.

- Brusella hastalığı kapsamında şarta tabi kesime tutulan 263 sığır için 793.511 TL, sığır tüberkülozu için 1.050 sığırda 4.365.659 TL ve programlı aşılama sırasında şoktan ölen 28 hayvan için 97.316 TL olmak üzere toplam 1.040 hayvan için 5.159.170 TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

- Balıkçı gemilerini gönüllülük esasına göre avcılıktan çıkaran gemi sahiplerine boyuna göre destekleme

ödemesi yapılması kapsamında değişik boyda 27 adet balıkçı gemisi için başvuru yapılmıştır.

- Balıkçı teknelerine ÖTV'si indirilmiş yakıt kullanımı kapsamında 177 adet izin belgesi düzenlenmiştir.
- Denizde 4 adet ve baraj gölünde 1 adet tesisinin kira sözleşmesi yapılmıştır. Ladik ve Tekkeköy ilçelerinde bulunan 2 tesise su kullanım hakkı kiralaması yapılmıştır. Hasan Uğurlu baraj gölü ile Altinkaya Baraj gölü I. Bölge ve II. Bölgenin ihale ile kiralaması yapılmıştır. Bafra Karaboğaz gölü kiralananmıştır. Terme Simenit ve Akgöl gölü, Ladik gölü ve balık gölleri kompleksinin kiralaması yapılmıştır.

4. Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü Çalışmaları

- İlimizde Temmuz-Ağustos 2012 aylarında meydana gelen doğal afetlerin tarımsalo yansımaları şu şekilde olmuştur: doğal afetlerden zarar gören Terme, Çarşamba, Salıpazarı, Ayvacık, Bafra, Alaçam, Ondokuzmayıs, Canik, Atakum, Yakakent, Ladik ve İlkadım ilçelerinde toplam 42.951 dekar tarım alanı değişik oranlarda etkilenmiştir.

- Terme, Ayvacık, Ladik, Salıpazarı, Çarşamba, Bafra, 19 Mayıs ve Alaçam ilçelerinde Bakanlar Kurulu Kararları kapsamında 818 çiftçimiz borç erteleme talebinde bulunmuş olup, 571 çiftçimiz borç ertelemekten yararlandırılmıştır.

- İl ve Bölge BAV toplantıları gerçekleştirilmiştir.

- İl Müdürlüğümüz; Genel Bütçe Kaynaklı Yürütülen Projeler kapsamında 2.454.014 TL, Özel İdare Bütçesi kapsamında 758.280 TL kullanmıştır.

- Çiftlik Muhasebe Veri Ağı (ÇMVA) kapsamında 5 ilçede toplam 67 işletme ile proje çalışmaları yürütülmüştür.

- 04-07 Ekim 2012 tarihlerinde, SAM-TARIM Samsun Tarım-Hayvancılık ve Zirai Donatım fuarına, 11-14 Ekim 2012 tarihlerinde, SAM-GIDA Samsun Gıda ve Teknolojileri fuarına Stant açılarak ve ziyaretçi sponsoru olarak katılım sağlanmıştır.

- TARGEL Çalışmaları

kapsamında 137 personel ile çalışmalar yürütülmektedir.

- Bafra ve Havza ilçelerinde açılan iki adet Biçerdöver Operatörü Yetiştirme Kursunda 32 kişiye eğitim verilmiştir.

- İlimizde, tarımsal yayım ve danışmanlık yetki belgesi alan kişi ve kuruluş sayısı 24 olup; 6 yönetici, 5 serbest tarım danışmanı ve 59 tarım danışmanı mevcut olup, toplam 70 kişi istihdam edilmektedir. Tarımsal yayım ve danışmanlık hizmetlerine 1.305.600 TL ödenmiştir.

- 31 kontrolör ile yapılan biçerdöver kontrolleri sonucunda dane kaybı değeri, ilimiz genelinde ayçiçeğinde %1.02, buğdayda %0.95 ve çeltikte %1.54 olarak gerçekleşmiştir.

- Kadın Çiftçiler Bilgi ve Proje Yarışmasında ilimiz Bölge Birincisi olmuştur.

- Alo 150 BİMER aracılığıyla 143 adet başvuru dilekçesine cevap verilmiştir.

- Bilgi Edinme Hakkı Kanunu gereğince toplam 101 adet başvuruya cevap verilmiştir.

- 40. sayısına ulaşan Samtim dergisi 4 sayıda 8000 adet basılmıştır. Ayrıca web sayfamız yenilenerek çiftçi eğitim ve yayım materyali yönünden zenginleştirilmiştir.

5. Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü

- KKYDP Çalışmaları 6. Etap Ekonomik Yatırımlar ve Toplu Basıncılı Sulama Sistemi Yatırımları kapsamında 16 projede 7.794.345 TL Gerçekleşen Toplam Proje Tutarı karşılığında 3.750.199 TL hibe desteği gerçekleşmiştir.

- KKYDP - Makine Ekipman alımları kapsamında 312 çiftçide 1.510.639 TL alım gerçekleşmiştir.

- Tarımsal Üretici Birlik Çalışmalarında 35 birlikte 8.893 üye sayısına ulaşılmıştır.

- Yatırım Programından Proje Uygulayan Kooperatiflerde 22.295.263 TL kredi kullandırılmıştır.

- KASDP (Kırsal Alanda Sosyal Destek Projesi) Kapsamında Proje Uygulayan Kooperatifler

kapsamında 12.520.062 TL kredi kullandırılmıştır.

- Kooperatifçilik Çalışmaları kapsamında önceki yıllarda programa alınmış, hayvancılık projesi uygulayan ve 2012 yılı içerisinde yatırımı devam eden 6 adet Tarımsal Kalkınma Kooperatifinden 3 adedinin canlı demirbaşları teslim edilmiş, diğer 3 adedinin ise sabit yatırımları devam etmekte olup, 6 kooperatifimize 2012 yılı içerisinde toplamda 5.338.760,66 TL kredi kullandırılmıştır.

6. Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü Çalışmaları

- İlimizde 1.021 adet Üretim Yeri, 7.093 adet Toplu Tüketim ve Satış Yeri olmak üzere toplam 8.114 adet gıda işletmesi bulunmaktadır.

- Üretim Yerleri denetimleri kapsamında 2.460 denetim gerçekleştirilmiştir.

- Satış ve Toplu Tüketim Yerlerinde 11.040 denetim gerçekleştirilmiştir.

- Gıda Maddeleri ihracatında 41.712.434 kg üründe 650 sertifika düzenlenmiştir.

- Bitkisel Gıda ve Yem Maddeleri ithalatında 11.845.862 kg ürün ithalatı yapılmıştır.

- Yem Kontrol ve Denetim faaliyetleri kapsamında 55 adet yeni ruhsat verilmiştir. 117 adet denetim yapılmıştır.

- İlimizde 10 adet yem fabrikasından 3 adeti kayıt, 7 adeti onay belgesi almış bulunmaktadır.

- Yem denetçileri tarafından toplam 114 numune alınmıştır.

**2012 Yılında
ALO 174 Gıda
Hattı Çalışmaları
kapsamında 592
başvuru
gerçekleşmiştir.**

Tarım ve İnsan Konulu Fotoğraf Sergisinin 4.'sü Düzenlendi

İlimizde "Tarım ve İnsan" konulu 69 fotoğrafın yer almasıyla, 25 Mart 2013 tarihinde açılışını gerçekleştirdiğimiz sergiyi çok sayıda Samsunlu gezerek, bilgi sahibi olmanın yanında olayın sanatsal boyutundan da keyif almıştır.

Bakanlığımız; toplumun her kesimine tarımın önemini kavratmak, tarımın hayatımızdaki yeri hususunda toplumsal bilinç oluşturarak duyarlılığı arttırmak, tarım sektöründe çalışanları kültürel aktivitelerle buluşturarak motivasyonlarını yükseltmek, insanların dikkatini tarımsal aktivitelere çekmek için fotoğraf dilini kullanma konusunda ciddi efor sarf etmekte ve bu amaçlarla 4 yıldır fotoğraf yarışmaları düzenlenmektedir.

'Tarım ve İnsan' konulu bu fotoğraf yarışmalarında sergilenmeye değer görülen eserler tüm Türkiye'de sergilenmektedir. Bu yıl da Bakanlığımızca düzenlenen "Tarım ve İnsan" konulu Fotoğraf Yarışmasında; 704 katılımcı 3127 fotoğrafını jürinin beğenisine sunmuştur. Yarışmada Genel, Çiftçi, Bakanlığımız çalışanları, Öğrenci ve Denizbank çalışanları olmak üzere 5 ayrı kategoride derece alan isimler belirlenmiş olup, 4.ulusal "Tarım ve İnsan " konulu

fotoğraf yarışmasında dereceye giren isimler 26 Aralık 2013 tarihinde Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehmet Mehdi Eker 'in elinden ödülleri almışlardır. Bu fotoğrafların kamuya açılması ve bu bilincin yaygınlaşması amacıyla 2013 yılı içerisinde Ankara başta olmak üzere 25 ilimizde fotoğraf sergileri düzenlenmiştir. Akabinde ise bu sergiler 2013 yılının Haziran ayına kadar toplamda 74 ilimizde düzenlenecektir.

İlimizde de 69 fotoğrafın yer almasıyla, 25 Mart 2013 tarihinde saat 14.00 da açılışını gerçekleştirdiğimiz ve 25-29 Mart tarihleri arasında devam eden sergiyi çok sayıda konuk gezmiş ve bilgi sahibi olmanın yanında olayın sanatsal boyutundan da keyif almıştır. Açılışa AK Parti Samsun Milletvekilleri Mustafa Demir, Ahmet Yeni, Cemal Yılmaz Demir ve CHP Samsun Milletvekili İhsan Kalkavan telgraflarıyla katılırken; başta Samsun Valisi Hüseyin Aksoy

olmak üzere, Samsun İl Emniyet Müdürü İsmail Türkmenli, Tarım İl Müdürümüz Kadir Güven, çeşitli kurum ve kuruluş müdürleriyle İlçe ve Şube Müdürlerimiz, İl Müdürlüğümüz personeli, vatandaşlar, basın ve öğrenciler katılmışlardır. Açılışa bir konuşma yapan İl Müdürümüz Kadir Güven; Bu yıl 4.'sü düzenlenen Tarım ve İnsan Konulu Fotoğraf Yarışmaları sayesinde tarımla hiç ilgisi olmayan ve hayatında toprak görmemiş insanların dahi köy kültürü hakkında fikir sahibi olduklarını ve fotoğraflarda şahit oldukları zahmet hatırına mevcut gıda israfının azaltılabileceğinin öngörüldüğünü belirtti.

Güven, yaptığı konuşmanın devamında; serginin 25- 29 Mart tarihleri arasında açık kalacağını ve özellikle genç nesillere toprak- yeşil-doğa ve insan gibi konularda bilinç kazandırması beklenen sergilere yurt ve dünya çapında ilginin büyüdüğünü belirtti.

Kadın Çiftçiler Yarıştı

“Kadın Çiftçiler Yarışıyor Bilgi ve Proje Yarışması”
2013 Samsun İl Elemeleri kıyasıya bir mücadele içinde geçti.

Kırsal alanda kadın çiftçilere götürülen eğitim ve yayım çalışmalarının sonuçlarını görmek, tarımsal konularda kadın çiftçilerin performanslarını değerlendirmek, kendilerine olan güven duygularını geliştirmek, birbirleriyle kaynaşmalarını sağlamak, girişimcilik ruhunu artırmak amacıyla ve kadınların girişimcilik kapasiteleri artırılarak istihdama katkı sağlanması hedeflenerek her yıl

ülke genelinde yapılan “Kadın Çiftçiler Yarışıyor Bilgi ve Proje Yarışması” Samsun İl elemeleri 20 Mart 2013 Çarşamba günü saat 14:00’ de yapıldı.

Toplamda 12 ilçemizden 12 kadın çiftçinin yarıştığı yarışma sonucunda, 15 soruda 14 doğru cevap vererek 140 puanla birincilik ipini Bafra İlçesinden Necla ÇETİN göğüslemiş olup, bu yıl 24 Nisan 2013 Çarşamba günü Zonguldak ilinde yapılacak olan bölge finaline

katılmaya hak kazanmışlardır. Yarışmada Vezirköprü ilçesinden Yasemin GÜVEN İkinci Atakum ilçesinden Meral KELEŞ ise üçüncü olmuştur.

Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü Kadir GÜVEN yapmış olduğu açılış konuşmasında şunları söylemiştir; "Gerek dünyada gerekse ülkemizde tarımsal üretim ve beslenmede en büyük rol kadınlarımız tarafından gerçekleştirilmektedir. Ülkemizde büyük çoğunluğu küçük işletmelerden oluşan aile tarımında erkeğin en büyük destekçisi kadınlardır. Kadınlarımız tarlada, bağda, bahçede, ahırda, ağılda her yerde çalışmaktadır. Bitkisel ve hayvansal üretimin iş gücünü sağlayan, kadın bunların yanı sıra çocuğunu büyütmektedir. Ev işlerini yapmakta, ailenin beslenmesinde de en büyük görevi üstlenmektedir. Kırsal alandaki kadınlarımızın tarımsal üretimi artırmak, gelirlerini yükselt-

"Gerek dünyada gerekse ülkemizde tarımsal üretim ve beslenmede en büyük rol kadınlarımıza düşmektedir. Ülkemizde büyük çoğunluğu küçük işletmelerden oluşan aile tarımında erkeğin en büyük destekçisi kadınlardır."

mek, yaşam kalitelerini iyileştirmek amacıyla kadın çiftçilerimize yönelik; ev ekonomisi, gıda muhafazası, meyvecilik, bağcılık, süt sığırcılığı, arıcılık, kültür mantarı yetiştiriciliği, örtü altı yetiştiriciliği gibi tarımsal konulardaki eğitim ve yayım çalışmalarını sürdürmekteyiz.

Sonuçta kadınlarımızın Türkiye ekonomisine katkıları çok büyük, hakları ödenmez. Bu bağlamda kadın çiftçilerin birbirleriyle kaynaşmaları, sahip oldukları bilgileri artırarak aile ve ülke ekonomisine katkılarını artırmak amacıyla Bakanlığımız tarafından düzenlenen Kadın Çiftçiler Yarışıyor Bilgi Yarışması İl Finaline katılan kadınlarımızı medeni cesaretlerinden dolayı canı gönülden kutlarım. Benim gözümde burada yarışan bütün kadınlarımız birinciliği hak etmiş bulunmaktadır, ancak sizlerin de malumunuz olduğu gibi aranızdan yalnızca birini Zonguldak' da yapılacak olan yarışmaya göndereceğiz. Birinci olan yarışmacımızı kutluyor, Zonguldak' da yapılacak olan Bölge Finali yarışmasında şimdiden başarılar diliyorum."

Yarışma sonunda yarışmaya katılan tüm kadın çiftçilerimize günün anısına çeşitli hediyeler verilmiştir.

Bu Yıl Çiftçiye Destek Yağacak

Geçen yıl 7,5 milyar lira civarında olan tarımsal destek miktarı, bu yıl yaklaşık yüzde 20 artışla 8 milyar 975 milyon liraya ulaşacak.

Geçen yıl 7,5 milyar lira civarında olan tarımsal destek miktarı, bu yıl yaklaşık yüzde 20 artışla 8 milyar 975 milyon liraya ulaşacak.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı yetkililerinden alınan bilgiye göre, Tarımsal Destekleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından kabul edilen ve Bakanlar Kurulu'nda imzalanarak Resmi Gazete'de yayımlandıktan sonra yürürlüğe girecek tarımsal desteklerde bu yıl yüzde 20 civarında artış görülecek. Buna göre, 2012 yılında yaklaşık 7,5 milyar lira olarak gerçekleşen tarım destekleri, 2013'te yaklaşık yüzde 20 artışla 8 milyar 975 milyon liraya yükselecek.

Bu yıl fark ödemesi destekleri, kilogram başına kütü pamuk için 46 kuruştan 50 kuruşa, aspir için 40 kuruştan 45 kuruşa ve zeytinyağı içinse 50 kuruştan 60 kuruşa yükseltildi. Öte yandan diğer ürünlere ödenecek destekler aynı kaldı. Bu kapsamda Çiftçi Kayıt Sistemi'ne (ÇKS) dahil olan çiftçilere yapılacak alan bazlı desteklerin birçoğunda artışa gidildi. Geçen yıl peyzaj ve süs bitkileri, özel çayır, mera ve orman

emvali alanlar için çiftçilere dekar başına yapılan 2,7 lira mazot desteği bu yıl 2,9 lira, 3,7 lira olan gübre desteği 4 lira olacak.

Hububat, yem bitkileri, baklagiller, yumru bitkiler, sebze ve meyve alanları için dekar başına 4 lira olan mazot desteği 4,3 liraya, 5 lira olan gübre desteği 5,5 liraya çıkarılırken, yağlı tohumlu bitkiler ve endüstri bitkileri için dekar başına 6,4 lira olan mazot desteği 7 lira, yine 6,3 lira olan gübre desteği de 7 lira olarak verilecek. Toprak analizi için dekar başına 2,5 liralık destek ödemesi yapılacaktır.

Organik Tarıma Destek Arttı

Öte yandan alan bazlı destekler kapsamında Organik Tarım Bilgi Sistemi'ne kayıtlı organik tarım yapan çiftçilere destekleme ödemesi yapılacaktır. Bu çerçevede, meyve ve sebzede organik tarım desteği dekar başına 35 liradan 50 liraya yükseltilirken, tarla bitkilerinde organik tarım desteği dekar başına 10 lira olarak kaldı. Hayvancılık, arıcılık ve su ürünlerinde organik tarım desteği, alınan desteğe yüzde 50 ilave olarak belirlendi.

İyi tarım uygulamalarına yönelik destekler ise geçen yıllara aynı kaldı. Bu kapsamda sebze ve meyvede iyi tarım uygulamalarına dekar başına geçen yıl olduğu gibi 25 lira, örtü altı iyi tarım uygulamalarına ise dekar başına 100 lira destek verilecek.

Kuraklık Yem Bitkisine Destek Getirdi

Geçen yıl yaşanan kuraklık, yem bitkilerine yönelik desteklerin artırılmasını sağladı. Bu bağlamda yem bitkileri eken çiftçiye, dekar başına sulu yoncada 50 lira, kuru yoncada 30 lira, korungada 40 lira, tek yıllıklarda 35 lira, tek yıllık silajlarda 50 lira, silajlık sulu mısırdan 75 lira, silajlık kuru mısırdan 35 lira ve yapay çayır ve merada 100 lira destek verilecek.

Arıcılık için kovan başına 8 lira, Bombus arısında ise koloni başına 60 lira ödenecek.

Su ürünleri yetiştiriciliğinde ise kilogram başına alabalık için 0,65, çipura- levrek için 0,85, yeni türler için 1 lira destek verilecek.

Büyük Balıkçı Gemileri İçin 20 Bin Lira

"Balıkçı Gemisi Desteği" kapsamında da 12-20 metre arasındaki gemilere 10 bin lira, 21-30 metrelik gemilere 15 bin lira, 31 metreden büyük gemilere de 20 bin lira verilecek.

Hayvancılık destekleri kapsamında inek sütünde henüz destek miktarı belirlenmezken, manda, koyun-keçi sütünde geçen yıl 15 kuruş olan litre başına destek miktarı, bu yıl 20 kuruş olacak.

İpekböceği yetiştiricilerine kutu başına verilen tohum desteği 30 lira, yaş koza desteği kilogram başına 20 lira olacak.

Hayvan hastalıklarıyla mücadele çerçevesinde, hayvan hastalıklarına verilecek tazminatlar da belirlendi. Buna göre, şap ve brucella aşıları için hayvan başına 50 kuruş ile 1,50 lira arasında ödeme yapılacak.

Patatese Destek 2 Katına Çıktı

Yurtiçi sertifikalı tohum kullanım destekleri, dekar başına, buğday ve yonca için 6 lirayken, buğday için 7,5 lira, yonca için 8 lira; arpa, tritikale, yulaf ve çavdar için 4,5 lirayken 6 liraya yükseltildi.

Çeltik ve yer fıstığı için destek, geçen yılki gibi dekara 8 lira ve yine soya için de 20 lirada kaldı. Nohut,

kuru fasulye ve mercimekte 7 liradan 10 liraya çıkarılan destekler; susam, kanola ve aspirde 4 liraya, patatesten 20 liradan 40 liraya, korunga ve fiğde ise 3 liradan 5 liraya yükseltildi.

Yurtiçi sertifikalı tohum üretim

Bu yıl fark ödemesi destekleri kilogram başına; kütlü pamuk için 46 kuruştan 50 kuruşa, aspir için 40 kuruştan 45 kuruşa ve zeytinyağı içinse 50 kuruştan 60 kuruşa yükseltildi.

desteği başlığı altında da destekler verilecek. Buna göre, kilogram başına buğdaya 0,10 kuruş, arpa, tritikale, yulaf, çavdar, patatesten 0,08, nohut, kuru fasulye, mercimek, aspir, korunga, fiğde 0,50 kuruş, çeltikte 0,25 kuruş, soyada 0,35 kuruş, yer fıstığında 0,80 kuruş, kanolada 1,20 kuruş, susamda 0,60 kuruş, yoncada ise 1,50 lira olarak belirlendi.

Fark ödemesi destekleri, kilogram başına kütlü pamukta 50 kuruş, aspirde 45 kuruş, zeytinyağında 60 kuruş, yağlık ayçiçeğinde 24 kuruş, kanolada 40 kuruş, dane mısırdan 4 kuruş, soyada 50 kuruş, buğday, arpa, yulaf, çavdar, tritikalede 5

kuruş, çeltik, kuru fasulye, nohut ve mercimekte 10 kuruş ve çayda 12 kuruş oldu.

Sertifikalı Bodur Ağaca 350 Lira Destek

Bu yıl sertifikalı fidan ve fide desteklemesi kapsamında standart bodur ve yarı bodur ağaç türleriyle bahçe tesisi için dekar başına 150 lira, sertifikalı bodur ağaç türlerinden oluşan bahçe tesisleri için 350 lira, sertifikalı yarı bodur ağaçlardan oluşan tesisler için ise 300 lira ödenecek.

Standart bağ ve meyve fidanlarıyla bahçe tesisi için dekar başına 100 lira, sertifikalı olanlar için 230 lira; narenciye bahçesinde aşılama ile sertifikalı çeşit değiştirenlere 250 lira, standart zeytinde yağlık çeşitleri ile bahçe tesisi için dekar başına 50 lira, sertifikalı olanlar için 100 lira, virüsten ari standart fidanlara ilave 50 lira, sertifikalı olanlara ilave 100 lira ödenecek. Sertifikalı çilek fidesi için de dekar başına 300 lira destekleme ödemesi yapılacak.

Ayrıca işletmelere, çiftlik muhasebe veri ağı için 375 lira, tarımsal yayım ve danışmanlık için 600 lira destek verilecek.

Samsun Tohum Sertifikasyon Test Müdürlüğü

“Müdürlüğümüz, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Kanun Hükmündeki kararname ile Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü'ne bağlı kuruluş olarak hizmet hayatına başlamıştır.”

Müdürlüğümüz kontrol ve sertifikasyon hizmetlerini yürütmek üzere 1983 tarihinde Tohumluk Kontrol ve Sertifikasyon Laboratuvar Müdürlüğü olarak kurulmuştur. 1986 tarihinde Bakanlığımızın yeniden yapılandırılmasıyla birlikte İl Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü bünyesinde Tohumluk Kontrol ve Sertifikasyon Laboratuvar Şefliği'ne dönüştürülmüştür. 2012 yılı sonuna kadar da Samsun Gıda Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü bünyesinde hizmet vermiştir. Müdürlüğümüz, 03.06.2011 tarih 639 karar sayılı Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmündeki kararname ile Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü'ne bağlı kuruluş olarak kurulmuş, 20.07.2012 tarihinde kurucu Müdür olarak Hüseyin DOĞAN görevlendirilmiştir. 23.12.2011 tarihinde Bakanlığımızca Müdürlüğümüze tahsis edilen eski Toprak-Su Kaynakları Araştırma Enstitüsü'ne ait binaya 10.12.2012 tarihinde taşınmış ve bu itibaren de hizmetlerini burada yürütmeye başlamıştır.

Misyonumuz;

- Modern alet, takım ve konusunda uzman personelle gelen tohumluk numuneleri üzerinde fiziksel, biyolojik ve diğer laboratuvar analizlerini yaparak gerekli belgelendirmeleri yapmak,
- Elde ettiği sonuçları internet ortamında Tohumluk Veri Yönetim Sistemine girmek,
- Tohumluk Doğrudan Gelir

Desteği ödemelerinde kullanılacak bilgileri veri sistemine girişleri yaparak işleyişi sağlıklı bir şekilde sürdürmek,

- OECD amaçlı tohumluk üretimlerinin tarla kontrollerini yapmak,
- Arazi tahsisi yapılmasıyla birlikte; tohumlukların arazi denemelerini kurmak, post kontrol ve tescil denemelerini yapmaktır.

Vizyonumuz;

- Tohumluk kontrol hizmetlerinin laboratuvar, arazi denemeleri ve kontrollerini tohumluk standartlarına uygun olarak uzman personel, modern alet ve ekipmanlar kullanarak yapmak,
- Hizmetlerini müşteri memnuniyeti ilkesi çerçevesinde kaliteden ödün vermeden etkili ve verimli bir şekilde sürdürmek,
- Güvenilir, saygın bir kurum olarak Türkiye tohumculuğunun gelişmesine katkı sağlamaktır.

Müdürlüğümüzün Görevleri:

- Tescil edilen veya üretim izni verilen ve Milli Çeşit Listesinde yayımlanan çeşitlere ait tohumlukların kontrol ve sertifikasyonu ile ilgili çalışmaları yürütmek,
- Müdürlüğümüze gelen tohumluk numuneleri üzerinde fiziksel, biyolojik ve diğer laboratuvar analizlerini yaparak gerekli belgelendirmeyi yapmak,
- Elde ettiği sonuçları internet ortamında Tohumluk Veri Yönetim Sistemine ve Tohumluk Doğrudan Gelir Desteği ödemelerinde kullanılacak veri sistemine kaydetmek,
- Samsun ili sınırları içinde ve görev verildiğinde diğer illerdeki OECD amaçlı tohumluk üretimlerinin tarla kontrollerini yapmak,
- Arazi tahsisi yapılmasıyla birlikte tohumlukların arazi denemelerini kurmak,

- Tohumluk post kontrol ve tescil denemelerini yapmak,

- Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü ve Tohumculuk Daire Başkanlığının kendisine vereceği diğer görevleri yapmaktır.

Hizmet alanımız Samsun başta olmak üzere Karadeniz bölgesindeki iller ile Amasya, Tokat, Sivas, Kastamonu, Erzincan, Malatya, illerini de kapsayan geniş bir alan olup; bu illerimizde tohumluk üretimi yapan kamu kurumları ve özel kişi ve kuruluşlardan laboratuvarlarımıza gelen tohumluk numunelerinin laboratuvar analizleri yapılarak, gerekli sertifika ve raporlar tarafımızca düzenlenmektedir.

2006 yılında kabul edilen 5553 Sayılı "Tohumculuk Kanunu" hükümleri ve bu kanuna ek olarak çıkarılan yönetmelik, talimat, tebliğ ve tamimler doğrultusunda hizmetlerini yürüten Müdürlüğümüze 2012 yılında 684 adet numune gelmiş olup, bu numunelerden 637 tanesi özel istek numuneleri 47 adedi denetim numunesidir. Numuneler üzerinde 728 adet Fiziksel Analiz ve 684 adet Biyolojik Analiz olmak üzere 1412 adet analiz yapılmış olup, toplamda 63.455 TL gelir temin edilmiştir. Ayrıca OECD amaçlı üretimi yapılan 29 adet Şekerpancarı fide tarlası kontrolü

yapılmıştır. Yapılan bu analizler ve tarla kontrolleri sonucunda 63.455 TL döner sermaye geliri elde edilmiştir. 2013 yılında Müdürlüğümüze 1500-2000 tohumluk numunesi gelmesini ve bu numuneler üzerinde 3000-3500 analiz yapmayı ve 150.000-200.000TL döner sermaye geliri elde etmeyi öngörmekteyiz.

Gelecekle ilgili hedeflerimizde; ilk olarak sağlıklı bir şekilde Laboratuvarımıza gelen tohumluk numuneleri üzerinde fiziksel, biyolojik ve diğer laboratuvar analizlerini yaparak gerekli belgelendirmeleri yapmayı amaçlıyoruz. Sonuçlarımızı Tohumluk Veri Sistemine ve Tohumluk Doğrudan Gelir Desteği ödemelerinde kullanılacak veri sistemine girerek işleyişi sağlıklı bir şekilde sürdürmeyi hedefliyoruz. Ayrıca görev verildiğinde OECD amaçlı tohumluk üretimlerinin tarla kontrollerini yapmayı ve arazi tahsis yapılması halinde de tohumlukların

arazi denemelerini kurarak, post kontrol ve tescil denemelerini yapmayı hedefliyoruz.

Tohumluk hizmetlerini etkili ve verimli bir şekilde sürdürmeyi ve güvenilir, saygın bir kurum olarak Türkiye tohumculuğunun gelişmesine katkı sağlamayı amaçlıyoruz. Bu amaçlar doğrultusunda gerçekleştirdiğimiz hizmetlerimizden yararlanmak isteyen vatandaşların kolay ulaşımı için belirlenecek olursak;

Liman Mahallesi Atatürk Bulvarı No:117 İlkadım/ SAMSUN Tel: 0(362) 4451197-98 adresinde hizmet vermekteyiz.

Web sitemiz ise; <http://www.samsuntohumtest.gov.tr/> olarak belirlenmiştir.

Vatandaşlarımız bu adresler üzerinden yeni kurulan Müdürlüğümüze tohumluk numunelerini kargo veya elden göndererek analizlerini yaptırabilirler.

TMO Ekmek İsrafına “Dur” diyor..

Ekonomik boyutun yanında nimet kelimesiyle özdeşleşen, kutsal kabul edilen ekmeğin israfı; çiftçimizin emeğinin, özverisinin, çabasının hebası ve sofralarımıza gelene kadarki süreçte tüm çalışanların emeğinin ziyanıdır.

SAMTİM: Toprak Mahsulleri Ofisi “Ekmek İsrafını Önleme Kampanyası”nı neden başlatmıştır.

TMO: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığımızın ilgili kuruluşu olan Toprak Mahsulleri Ofisinin ana görevi, başta hububat olmak üzere görev alanındaki tarımsal ürünlerin piyasalarını düzenleyerek üretici ve tüketiciyi koruyacak tedbirler almaktır. Kurumumuzun ana faaliyetini teşkil eden hububatın içinde yer alan buğdaysa, ekmeğinde ana maddesidir.

Dünya gıda fiyatlarında dalgalanmalar yaşanırken, ülkemizin hububat piyasalarının istikrarını sağlayan kurumumuz (TMO), temel bir gıda ürünü olan ekmeğin israfının önlenmesini de görevinin bir parçası olarak görmektedir. İşte böylesi bir sorumluluk alanı olarak 17 Ocak 2013 tarihinde Sayın Başbakanımızın da bizzat açılışını yapmasıyla “Ekmek İsrafını Önleme Kampanyamız” başlamıştır.

SAMTİM: Ekmek israfının ülkemize maliyeti konusunda bir araştırma yapılmış mıdır?

TMO: Ekmek israfının ülkemize yıllık ekonomik kaybı 1.546 milyar TL’dir. İlginçtir ki bu rakam dünya birincisi olduğumuz un ihracatından elde edilen gelir kadardır. Ekonomik boyutun yanında her kesimin sofrasına giren, nimet kelimesiyle özdeşleşen, kutsal kabul edilen ekmeğin israfı; çiftçimizin emeğinin, özverisinin, çabasının hebası, ekmek oluşana kadarki süreçte tüm çalışanların emeğinin ziyanıdır. İsraf edilen her ekmekte bugün dünya genelindeki aç insanların da hakkı

olduğu unutulmamalıdır.

SAMTİM: Ekmek en çok nerelerde israf edilmektedir?

TMO: Söz konusu kampanya kapsamında öncelikle bir ön tarama yapılarak; ülke genelinde 252 fırın, 53 personel yemekhanesi, 611 lokanta, otel yetkilileri, kurumlarda yemek yiyen 552 kişiyle görüşülmüştür. Ayrıca 1.589 hanede toplam 5.662 hane bireyinin öğünlerini nerede yedikleri ve ekmek tüketimleri hakkında bilgi toplanmıştır. Bu araştırma sonucunda bir günde israf edilen 6 milyon ekmeğin;

- 3 milyonunun fırınlarda ki bu israfın % 51.4 ünü oluşturmaktadır.
- 2.3milyonu hanelerde ki bu israfın % 37.9 nu oluşturmaktadır.
- 0.6 milyonu kurum yemekhaneleri, öğrenci yemekhaneleri lokanta ve otellerde israf edilmektedir ki buda israfın 10.7 sini teşkil etmektedir.

Alınan ekmekler üzerinden israf edilenlerin oranlandığında ise; Fırınlarda israf oranı % 3.1; Hastanelerde israf oranı 2.9; Lokanta ve otellerde %3.1; Kurum yemekhanelerinde % 2.7; Öğrenci yemekhanelerinde %7.1; Ülke genelinde ise oran % 5.9 dur. Ve tabi “bu israf önlenbilirse 1.5 milyar TL ile ülkemiz de neler yapılabilir?” meselesi de aynı çalışmada bu da araştırılmıştır, sonuçlarsa çok çarpıcıdır;

Bu israf edilen ekmeğin maliyeti olan 1.5 milyar TL ile: 5 kişilik 104 bin aile bir yıl boyunca yoksulluk sınırında geçinebilmektedir. Yine aynı meblağ ile 162 bin kişiye asgari ücretten bir yıl maaş ödenebilmekte, 460 bin

üniversite öğrencisine 12 ay boyunca aylık 280 TL den burs verilebilmekte, 100 yataklı 80 hastane- 16 derslikli 500 okul- 500 km. bölünmüş yol yapılabilir. Örnekler çoğaltılabilir ama en çarpıcısı da bir yılda israf edilen 2.1 milyar adet ekmek, aslında ülkemizin 23 günlük ekmek ihtiyacı demektir.

SAMTİM: Peki bu israfı önlemek için neler yapılabilir, ana hatlarıyla bize açıklayabilir misiniz?

TMO: Elbette. Bu konuda yapılacakları daha iyi anlamak için; ekmeği alırken, saklama aşamasında ve fazlalığı durumunda yapılması gerekenler olarak kategorize edebilir ve şöyle sıralayabiliriz;

EV İÇİN EKMEK ALIRKEN NELERE DİKKAT ETMEK GEREKİR?

• Ekmek almadan önce; tüketilecek kişi sayısı, tüketilecek yemek ve evde bulunan ekmek miktarı gibi unsurlar dikkate alınarak tam olarak ne kadar ekmeğe ihtiyaç duyulduğu tespit edilmelidir.

•Ekmek; Gıda, Tarım ve

Hayvancılık Bakanlığında üretim izni alan yerlerden alınmalıdır.

- Aynı gün tüketilemeyecek ise ambalajlı ekmeğin satın alınması tercih edilmeli, ekmeğin ambalajsız ise saklama koşullarına dikkat edilmelidir.

- Alışveriş yaparken ekmeğin ezilmemesine dikkat edilmeli, ayrı bir poşette ve alınan diğer ürünlerin üzerine konarak taşınmalıdır.

EKMEK EVDE NASIL SAKLANMALIDIR?

- Birkaç gün içinde tüketilecek ekmeğin buzdolabında saklanması ekmeğin küflenmesini önler. Ekmeğin dondurucuda çok daha uzun süre saklanabilir. Dondurucudan çıkarıldıktan sonra çözünen ekmeğin, dondurulmadan saklanan ekmeğe göre daha yumuşak ve tüketilebilir özelliktedir. Ekmeğin buzdolabında veya dondurucuda kilitli buzdolabı poşetlerinde saklanmalıdır.

- Gün içerisinde tüketilecek olan ekmeğin, taze ve yumuşak kalabilmesi için, kapaklı bir ekmeğin kutusunda, gıda dolabında poşet içinde, serin, karanlık ve kuru bir ortamda saklanmalıdır.

- Ekmeğin sıcak iken poşete konulduğunda nemlenir. Bu da ekmeğin küflenmesine neden olur. Bu yüzden sıcak ekmeğin soğutulduktan sonra fazla kurumadan poşete konularak saklanmalıdır.

- Sıcak havalarda ekmeğin küflenmesini önlemek için buzdolabında saklanması tercih edilebilir. Fakat kullanmadan bir saat kadar önce ekmeğin buzdolabından çıkarılarak oda koşullarına getirilmeli ve az da olsa yumuşaması sağlanmalıdır.

- Ambalajlı ekmeğin birkaç dilim alındıktan sonra kalan dilimlerin ambalajı tekrar kapatılarak saklanmasına dikkat edilmelidir.

- Gereğinden fazla satın alınan ekmeğin bayatlamamaları için tercihen alındığı gün dondurucuya konulmalıdır.

- Donmuş ekmeğin lezzet kaybına uğramaması için 3 ay içinde tüketilmelidir.

- Ekmeğin muhafaza edildiği kutunun veya gıda dolabının düzenli olarak temizlenmesi gerekmektedir.

- Çeşitli nedenlerle ekmeğin içerdiği suyun buharlaşarak saklandığı poşet içerisinde birikmesi küflenmeyi hızlandırabilir. Bu durumda ekmeğin saklandığı poşet değiştirilmeli ya da ekmeğin temiz bir kâğıt havluya sarılarak saklanmalıdır.

EKMEK İSRAFINI ÖNLEMEK İÇİN EVDE NELER YAPILABİLİR?

- İhtiyaçtan fazla ekmeğin alınmamasıdır.

- Ekmeğin dilimlenerek tüketilmesi israfın azaltılmasını sağlayacaktır.

- Kurumuş ekmeğin fırında, ekmeğin kızartma makinesinde veya kaynamakta olan tencerenin üzerindeki süzgece yerleştirilerek tüketime uygun hale getirilebilir.

- Bayat ekmeğin, galeta unu veya kurutulmuş ekmeğin içi şeklinde, uygun yemeklerde kullanılabilir.

Kurumumuzun yaptırdığı araştırmada ekmeğin kutsallığı vatandaşlarımızca vurgulanmış, ekmeğin israf edilmemesi gerektiği belirtilmiştir. Bu durumda ekmeğin aslında kasıtlı değil bilgisizlikten israf edildiğini göstermektedir. Öyleyse halkımızı bu hususta bilinçlendirmeliyiz. Bu bilinçlendirme, davranış kalıbı oluşturma, farkındalık yaratma görevi hepimizindir. Bu husustaki daha teferruatlı bilgiler www.ekmek-israfetme.com sitemizden de öğrenilebilir.

SAMTİM: Peki Samsun TMO olarak "Ekmeğin İsrafını Önleme" kampanyası konusunda neler

yapılmıştır yada yapılması düşünülmektedir?

TMO: Bu kampanyayı TMO başlatmış olsa da tüm kamu ve özel kuruluşlar, belediyeler, oda ve borsalar, üniversitelerimizle ortak yürütülmektedir. Önümüzdeki günlerde ise Samsun Mühendislik ve Ziraat Fakültesi Dekanlıklarıyla ortak bir etkinlik, Kredi Yurtlar Kurumu Bölge Müdürlüğümüzle yurt öğrencilerimize yönelik etkinlik, yerel tv bilgilendirmeleri açıklaması, yerel tv lerde bayat ekmeğin tariflerini açıklayan program etkinliği kadın çiftçiler yarışıyor programında bir etkinlik, ceza evimizde bire bilgilendirme etkinliği planlanmıştır.

Yine yerel marketlerimiz bazılarında yayınlanmış olup bazılarında yayınlanacak olan fiyatlarını gösteren aylık broşürlerin arka sayfasında ekmeğin muhafaza bilgilerinin açıklanması ve israfı önleme afişi yayınlanması ortak kararları alınmıştır. Böylece yüz binlerce basılı yayın hanelerimize ulaşacaktır. Çalışmalarımız sürdürülecektir.

Sonuç olarak Halkımız tarafından nimet olarak nitelendirilen ekmeğin israfının ülkemize ekonomik boyutu da fazladır. Ekmeğin hayvan yemi olarak kullanılması dahi israf sayılmalıdır. Zira bir kilogram ekmeğin 4 kilo yeme eşdeğeri. Kamu ve özel kuruluşlar, tüzel ve gerçek kişiler, oda, borsa derneklerimiz, üniversite ve belediyelerimizle ortaklaşa yürütülen "Ekmeğin İsrafını Önleme" kampanyamızın başarılı olmasını temenni ediyor, emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Saygılarımla..

Kayın Mantarı (*Pleurotus ostreatus*): Kütük Yetiştiriciliği

Prof. Dr. Aysun PEKŞEN

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü, Samsun
e-mail: aysunp@omu.edu.tr

Dünya'da olduğu gibi ülkemizde de en çok üretimi yapılan kültür mantarı, beyaz şapkallı mantar (*Agaricus bisporus*-kültür mantarı)'dır. Hatta yakın zamana kadar ülkemizde mantar sektöründe sadece tek tür olarak beyaz şapkallı mantar üretimi yapılmaktaydı. Ancak son yıllarda ülkemizde kültür mantarı üretiminde hızlı bir değişim ve gelişme söz konusu olup, *Pleurotus ostreatus*, *Pleurotus eryngii*, *Lentinula edodes* (shiitake) ve *Ganoderma lucidum* (reishi-ölümsüzlük mantarı) gibi yeni mantar türlerinin üretimlerinin hızla arttığı görülmektedir. Özellikle *Pleurotus* (kayın mantarı) türlerinin üretiminde İzmir, İstanbul, Kocaeli, Antalya, Denizli, Kastamonu ve

Çorum illeri büyük önem arz etmektedir. Bu illerde günlük 400 ile 500 kg arasında kayın mantarı üretimi yapılmaktadır. Beyaz mantarın dışında kalan bu yeni türlerin yaygınlaşması, ülkemiz mantarcılığının gelişmesi bakımından büyük önem taşımaktadır.

Pleurotus mantarlarının birçok farklı türü bulunmakta olup (Şekil 1), bu türler içinde en çok bilinen ve kültürü yapılan tür *Pleurotus ostreatus*'tur. Ülkemizde bu mantar türü Kayın Mantarı, Kavak Mantarı, İstiridyeye Mantarı, Ağaç Mantarı veya Yaprak Mantarı olarak değişik isimlerle anılmakta ve tanıtılmaktadır.

Pleurotus ostreatus

Pleurotus djamor

Pleurotus citrinopileatus

Pleurotus eryngii

Şekil 1. Bazı *Pleurotus* türleri

Pleurotus türlerinin halkımız tarafından yeteri kadar tanınmaması ve görünüş olarak doğa mantarına benzemesi, üretim ve tüketimini kısıtlamaktadır. Buna karşılık, yetiştiriciliğinin beyaz şapkallı mantara göre daha kolay olması, fazla yatırım masrafına gerek olmaması, yüksek verim potansiyeli ve yüksek besin değeri gibi yönleriyle popüleritesinin arttığı ve hızla yaygınlaştığı görülmektedir. *Pleurotus* mantarının birçok türü yüksek fiyatlarla alıcı bulabilmektedir. Hatta Avrupa'da beyaz şapkallı mantara

göre iki misli fiyatla satılmaktadır.

Besin Değeri ve Sağlık Bakımından Önemi

Ülkemiz florasında bol miktarda bulunan *Pleurotus* türleri kırsal kesimde yaşayan halk tarafından toplanarak gıda maddesi olarak değerlendirilmektedir. Değişik *Pleurotus* türlerinin besin içerikleri Çizelge 1'de verilmiştir. Kayın mantarları, diyet lifleri ve diğer değerli besin maddeleri açısından iyi bir besin kaynağıdır.

Çizelge 1. Değişik *Pleurotus* türlerinin besin içerikleri

Mantar türleri	Kuru madde (%)	Toplam protein (%)	Çözülebilir protein (%)	C vitamini (mg/100g)	Amino asitler (mg/100g)	Toplam şeker (mg/100g)	İnvert şeker (mg/100g)
<i>P. florida</i>	6.0	1.61	0.42	2.7	237	470	37
<i>P. ostreatus</i>	7.1	1.91	0.56	2.3	304	490	31
<i>P. flabellatus</i>	8.0	2.01	0.67	3.1	357	360	28
<i>P. sapidus</i>	8.4	2.37	0.78	3.0	370	450	36
<i>P. sajor-caju</i>	9.8	2.51	0.89	4.4	502	420	39
<i>P. membranaccus</i>	10.4	2.10	0.58	4.6	370	410	32
<i>P. eryngii</i>	6.8	2.30	0.76	2.2	410	320	41

Kayın mantarı, et ve baklagillere eşdeğer protein içeriğine sahiptir. İnsan vücudu için gerekli olan kalsiyum, fosfor ve demir gibi tüm mineral tuzlar sığır ve tavuk etinde bulunanların iki katı düzeyinde bulunmaktadır. Karaciğer hariç, tüm et ve sebzelerden daha fazla folik asit içermektedir. Düşük nişasta, yağ ve kalori içerdiği için obezite, şeker ve hipertansiyon hastalarıyla çok az sodyum içermesinden dolayı nefrit ve kalp rahatsızlığı olanlar içinde tavsiye edilmektedir. Hazmı kolaylaştırıcı özelliklere sahiptir. Şeker ve tansiyon sorunu olanlara da tavsiye edilmektedir. Tokyo ve Michigan Üniversiteleri bilim adamlarının yaptığı araştırma sonuçlarına göre düzenli olarak tüketildiklerinde hastalıklara karşı vücut direncini artırarak bağışıklık sistemini güçlendirmektedir.

İltihaplanmayı engelleyici aktivitesi, antibiyotik, antiviral, bağışıklığa etkisi ve kanseri engelleyici aktivitesi nedeniyle çok sayıdaki hastalığın tedavisinde rol oynadığı bildirilmektedir. Kolesterolü düşürmek için eczacılıkta ilaç tedavisinde lovastatin (mevinolin) kullanımı önemlidir. *Pleurotus* türleri çok iyi lovastatin üretirler. *Pleurotus* doğal kolesterolü düşürücü yeteneğiyle pratik işlevsel bir yemek olarak önemlidir.

Et ve baklagillere eş değer protein içeren kayın mantarı, yurt dışında birçok yemek çeşidinde et yerine kullanılmaktadır. Avrupa'da ve birçok dünya ülkesinde tüketimi fazla olan kayın mantarından bazı Avrupa ülkelerinde köfte hatta sucuk bile yapılmaktadır.

Kayın Mantarı Yetiştiriciliği

Kayın mantarı dış ortamda veya yüksek plastik tünel gibi kapalı ortamlarda kütükler ve mantarın fizyolojik isteklerine göre iklim koşullarının ayarlandığı üretim odalarında bitkisel atıklar üzerinde olmak üzere iki yönle yetiştirilmektedir.

Kütük Üzerinde Yetiştiricilik

Sürekli ve bol ürün almak için dış ortamdan ziyade üretim odalarında yapılan yetiştiricilik tavsiye edilmektedir. Ancak ticari olarak tavsiye edilen bir üretim şekli olmamakla birlikte, özellikle uygulanmasının ve kütük temininin kolay olduğu orman köylerinde kütük

yetiştiriciliğinin tercih edildiği görülmektedir. Bundan dolayı bu metinde kayın mantarı yetiştiriciliğinde sadece dış ortamlarda kütük üzerinde yapılan yetiştiricilik konusundaki bilgilere yer verilmiştir.

Ağaç türünün seçimi ve kütüklerin hazırlanması

Pleurotus mantar türlerinin kütük üzerinde yetiştiriciliğinde kavak, kayın, meşe, karaağaç, sarısalıkım, okaliptüs, kızıl ağaç, ıhlamur, kestane, gürgen, söğüt ve yalancı akasya gibi ağaç türlerinin kütükleri kullanılabilir. Ülkemizde kütükler üzerinde kayın mantar türlerinin yetiştirilmesiyle orman köylüleri için yeni bir üretim kolu oluşturulabilir. Son yıllarda hızla artan endüstri kavakçılığından arta kalan kavak kütükleri değerlendirilebilir, hatta budama amacıyla kesilen dal parçaları bile bu mantarın yetiştiriciliğinde kullanılabilir.

Miseller aşılardan önce kütüklerin %60-70 oranında nemlendirilmesi gerekir. Eğer kütükler 6 aydan daha önce kesilmiş ise 1 hafta ya da duruma göre 48 saat su içerisinde bekletilmelidir. Yeni kesilmiş kütüklerde böyle bir uygulamaya gerek yoktur. Kütüklere misel ekimi için en uygun zaman ilkbahar ve sonbahar mevsimleridir. Özellikle ilkbaharda su yürümesinde sonra kütüklerin kesilerek hazırlanması tercih edilmelidir. Kütük seçiminde kütüklerin hastalık ve zararlılar tarafından tahrip edilmemiş olmasına dikkat edilmelidir.

Kütükler çaplarına göre iki şekilde hazırlanabilir. Kütüğün yaşı ve kalınlığı ne olursa olsun içinde misel gelişerek mantar oluşturacaktır.

1. Kütükler 15-20 cm çapında ise boyu 30-40 cm uzunluğunda olacak şekilde kesilir, 2-3 cm çapında 5-6 cm derinliğinde ve 6-8 adet olmak üzere matkapla delikler açılır. Açılacak delik sayısının hesaplanmasında kullanılacak formül aşağıda verilmiştir.

$$\text{Açılacak delik sayısı} = \frac{\text{Kütük çapı (cm)}}{3} \times \frac{\text{Kütük uzunluğu (cm)}}{20}$$

Açılan deliklere misel aşılanır. Misel aşılamaından sonra deliklerin üzeri yapışkan bant, parafin veya balmumu ile kapatılmalıdır (Şekil 2).

Şekil 2. Kütüklere matkapla deliklerin açılması ve misel ekimi

2. Kütükler 30-40 cm veya daha büyük çapta ise kütüklerin hazırlanmasında genellikle tercih edilen diğer yöntemde kütükler 40-50 cm uzunluğunda olacak şekilde kesilir. Uzunluğu 40 cm olacak şekilde kesilen kütüğün uç kısmından itibaren 5 cm'lik bir parça testere ile kesilerek çıkarılır. Geriye kalan 35 cm'lik kütük dik olarak yere konulur.

Şekil 3. Kütüklerin hazırlanması

Bakım ve Hasat

Aşılama işleminden sonra kütükler misellerin gelişimi için uygun bir bahçeye veya seraya yerleştirilir. Miselin iyi gelişmesi için bahçenin sıcaklığı 20-28 °C, nem oranı ise %60-75 arasında olmalıdır. Kütükler rüzgardan ve doğrudan gelen güneş ışınlarından korunmalıdır. Çoğunlukla yaprağını dökmeyen ağaç türlerinin bulunduğu alanlar misel gelişme bahçesi olarak seçilebilirler. Kütükler, toprak neminden faydalanmaları için alt kısımlarından itibaren 5-10 cm derinlikte toprağa

gömülebilirler. Tercihen siyah olmak üzere üzerine küçük delikler açılmış polietilen plastik materyalle sarılabilir (Şekil 4). Havanın çok kuru olduğu durumlarda nemlendirme yapılmalıdır.

Ortam sıcaklığına ve ağaç türüne bağlı olarak yaklaşık 2-4 aylık süre sonunda miseller gelişir ve odun dokusu içerisinde yayılır. Beyaz miseller bir tabaka halinde dışarıdan görülebilir. Kuluçka devresi sonunda sarılan plastik örtü çıkarılır. Misel gelişiminden sonra mantar oluşumu için kayın mantarlarının mutlaka ışığa ihtiyacı vardır.

Şekil 4. Misel aşılmasından sonra kütüklerin bakımı ve hasat

Ürün bahçesinin nemi daha fazla (%80-90) olmalıdır. Aksi takdirde kuru şartlar mantar oluşumunu geciktirir. Bu nedenle kütükler üzerine zaman zaman su püskürtülmelidir.

Mantar taslaklarının oluşumundan 3-5 gün sonra mantarlar hasat olgunluğuna geleceklerdir. Şapkaların kenarları kıvrılmaya başlamadan hemen önce mantarlar sap kısmından tutulup bükülerek hasat işlemi gerçekleştirilir. Salkım şeklinde oluşan mantarlar yetiştirme ortamına en yakın yerden kesilerek hasat edilirler. Hasat işlemi bittikten sonra kütük üzerinde kalan artıklar temizlenmelidir.

Üretim dönemi, kütüklerin boyutlarına ve ağaç türüne bağlı olarak 3-5 yıl arasında değişir. Bu sürede elde edilebilecek toplam ürün miktarı kullanılan kütük ağırlığının yaklaşık olarak %20-30'u kadardır. Örneğin, kavak kütüklerinden yılda 2-5 kg/kütük ürün alınabilmektedir.

Kütük üzerinde kayın mantarı yetiştiriciliği dış şartlarda (açıkta) yapılmasına rağmen, uygun şartlar sağlandığında

polietilen plastik tünel tipi seralarda ya da kapalı mekanlarda da yapılabilir. Normal iklim şartlarında yapılan açıkta yetiştiricilikte, ilkbahar ve sonbaharda olmak üzere iki defa ürün alınmaktadır. Örtü altında veya kapalı mekanlarda ise yıl boyu ürün almak mümkün olabilmektedir.

Bu mantar yetiştiriciliğinin yaygınlaştırılabilmesi için öncelikle halkımıza bu mantarın sahip olduğu üstün özelliklerin anlatılıp tanıtılmasına, ilk aşamada misel temini ve pazarlama sorununun çözülmesine, yetiştiricilik konusunda çiftçilerin bilgilendirilmesine ve yetiştiriciliğinin teşvik edilmesine ihtiyaç vardır. Bununla birlikte ülkemizde son birkaç yılda hızlanan kayın mantarı üretim ve tüketimine olan ilginin giderek daha da artacağı açıkça görülmektedir. Kayın mantarı ile ilgili olarak yeni başlayan ticari üretim çalışmaları birçok insanımıza iş imkanı ve yeni kazanç yolları elde etme imkanı sağlayacaktır.

Fındık Bahçelerinde Kimyasal Mücadele Uygulamalarında Yeni Yaklaşımlar

Dr. Hüseyin DURAN¹ Prof. Dr. İbrahim ÇİLİNGİR² Dr. Kibar AK¹

Fındık Türkiye'nin ihraç edilen en önemli tarımsal ürünlerinden biri olup dünya fındık üretiminin yaklaşık % 70'ini Türkiye karşılamaktadır

Fındık (*Corylus avellana* L) Dünyada en yaygın yetiştiriciliği yapılan sert kabuklu meyvelerden birisi olup, kendine özgü uygun iklim koşullarında yetişmektedir ve anavatanı Türkiye'dir.

Fındık Türkiye'nin ihraç edilen en önemli tarımsal ürünlerinden biridir. Türkiye'de 640.000 hektar alanda fındık tarımı yapılmakta olup yıllık ortalama 600-650 bin tonluk üretim ile dünya fındık üretiminin yaklaşık % 70'ini karşılamaktadır (Anonim, 2010a). Ülkemizde irili ufaklı yaklaşık 400 bin fındık işletmesi vardır. Yaklaşık 2.5 milyon üretici fındıktan geçimini sağlamaktadır (Anonim, 2005). Ayrıca fındık, üretiminden pazarlanmasına kadar 8 milyon insan için gelir kaynağıdır (Köksal, 2002). Türkiye fındık üretiminin % 90'ını ihraç etmektedir. Ülkemiz genel ihracatının yaklaşık % 12'sini oluşturan tarımsal ürün ihracatı içinde fındık tek başına % 15 seviyesinde bir paya sahiptir (Anonim, 2010b). (Şekil 1)

Fındık bahçelerinde diğer meyve bahçelerinde olduğu gibi hastalık, zararlı ve yabancı otlara karşı farklı yöntemlerle mücadele edilmektedir. Bu mücadelelerden biri de kimyasal mücadeledir. Fındık bahçelerinde kimyasal mücadelede farklı ilaçlama makineleri kullanılmaktadır. Bu aletlerin farklılığı gelenek, fındık bahçelerinin coğrafik yapısı, birim alandan alınan ürün ve gelir düzeyiyle yakından ilgilidir.

Meyve bahçelerinde en çok kullanılan ilaçlama makineleri yardımcı hava akımlı pülverizatörlerdir

(Matthews, 1992). Ülkemizde kullanılan bahçe pülverizatörlerinde yüksek hacim uygulamaları yapılmaktadır. Yüksek hacim uygulamalarında damla çapı büyük olduğu için akma yoluyla oluşan kayıplar fazla olmaktadır. Büyük çaplı damlaların hedef yüzeylerde oluşturduğu kaplama oranı ve damla dağılımı küçük damlalara göre kötü olması nedeniyle biyolojik etkinlik değerleri de düşük olmaktadır (Çilingir ve Dursun, 2002). Bu nedenle düşük hacim uygulamalarında çalışılarak ilaç kayıplarının en az seviyelere düşürülmesine ve aynı zamanda hedefte toplanan BKÜ (Bitki Koruma Ürünü) miktarını artırarak biyolojik etkinliğin yükseltilmesine çalışılmalıdır.

Ülkemizde fındık bahçelerinde hastalık, zararlı ve yabancı otlarla yapılan kimyasal mücadele yöntemleri içerisinde en çok tercih edilen kimyasal mücadele yöntemi olmaktadır. Kimyasal mücadele yönteminde ise çiftçiler bahçe büyüklüğüne ve yapısına göre genel olarak sırt atömozörü kullanmaktadırlar. (Şekil 2)

Şekil 2. Sırt Atömozörü

Bunun yanı sıra ender olarak sırt pülverizatöründen başka özellikle taban alanlarda kurulan fındık bahçelerinde bahçe pülverizatörü kullanıldığı da görülmektedir. Kimyasal mücadele uygulamalarında son yıllara kadar sıvı formülasyonlu Bitki Koruma Ürünlerinin (BKÜ) yanı sıra bahçelerin genelde meyilli alanlarda

olması nedeniyle toz formülasyonlu BKÜ de kullanılmıştır. Toz formülasyonlu BKÜ kullanımının Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından yasaklanmasından sonra kullanımda azalmalar olmuştur. BKÜ, tarla bitkileri ve meyve

bahçeleri için farklı pülverizasyon sınıflarında tarla bitkileri ve meyve bahçeleri için değişik norm değerleri ile uygulanabilir (Çilingir ve Dursun, 2002). (Çizelge 1).

Pülverizasyon Sınıfı	Tarla Bitkileri (L/ha)	Meyve Bahçeleri (L/ha)
Yüksek Hacimli (HV)	> 600	> 1000
Orta Hacimli (MV)	200-600	500-1000
Düşük Hacimli (LV)	50-200	200-500
Çok Düşük Hacimli (VLV)	5-50	50-200
En Düşük Hacimli (ULV)	< 5	< 50

Kimyasal mücadele uygulamalarında tercih edilen norm değerlerinin yanı sıra farklı uygulama makineleri de tercih edilebilmektedir (Çilingir ve Dursun, 2002). Her üründe olduğu gibi fındıkta da üretimin her aşamasında hastalık, zararlı ve yabancıotlar verim ve kalite azalmasına neden olmaktadır. Fındık bahçelerinde tespit edilen 150 kadar böcek türü içinde en önemlisi Fındık Kurdu'dur (Tuncer ve ark., 2002a). Fındık kurdu ile mücadele yapılmadığında % 30-40 kadar ürün kaybı olabilmektedir (AliNiazee 1998). (Şekil 3)

Şekil 3. Fındık Kurdu Zararı

Fındık bahçelerinde fındık kurdu [C. nucum (L.)] ana zararlı olarak bilinmektedir. Fındık kurdu ergini meyvelerde karakaramuk ve sarıkaramuk meydana getirerek larvaları ise meyve içini yiyerek zarar yapmaktadır. Karadeniz Bölgesi'nde yaklaşık olarak her yıl kullanılan 3000 ton BKÜ'nün 2000 tonluk kısmını insektisit grubu oluşturmaktadır (Ecevit ve ark., 1999). Fındıkta verim ve kalitenin düşmesine neden olan zararlılar içinde en önemlisinin fındık kurdu [C. nucum (L.)] olduğu belirtilirken (Ecevit ve ark., 1999, Tuncer ve ark.,

2001) aynı zamanda bu zararlıya karşı kimyasal mücadele dışında bir yöntem uygulanmadığı, ayrıca üreticilerin bu mücadele yönteminde yeterli biyolojik etkinlik için fazla dozda BKÜ kullandıkları belirtilmektedir (Tuncer ve ark., 2001 ve 2002b). (Şekil 4)

Şekil 4. Palomena prasina ergin

Ayrıca kimyasal mücadele uygulamalarında bahçelerin meyilli alanlarda ve küçük olması nedeniyle uygulama zorlukları (ilaçların hedef yüzeye ulaştırılması, düşük biyolojik etkinlik gibi) yaşanmaktadır. Karadeniz Bölgesi'nde sadece Ordu ili'nde arazinin % 91'lik kısmında meyil oranının % 12'den fazla olduğu düşünüldüğünde, farklı ilaç uygulama tekniklerinin gerekliliği ve önemi ortaya çıkmaktadır (Anonim 2003).

Fındık ekosisteminin korunması açısından özellikle çiftçilerin ilaç dozlarını genellikle göz ayarı ile yapmaları ve yüksek biyolojik etkinlik elde etmek amacıyla tavsiye edilen doz miktarından daha fazla dozda ilaç kullandıkları bilinmektedir. Fazla ilaç kullanımı doğal dengeyi bozarken, çevre kirliliğine ve yaban hayatına olumsuz etkilerinin yanı sıra üründe fitotoksititeye sebep

olmakta ve girdi maliyetlerini de arttırmaktadır.

Fındık bahçelerindeki BKÜ uygulamalarında çiftçilere yapılan tavsiyelerin, norm ve doz ayarları ile uygulama zamanları gibi son derece önemli konularda yöreler arasında farklılıkların olduğu ve bu açıdan çiftçilerin bilgi eksiklerinin giderilmesi gerektiği göz ardı edilmemelidir. Fındık bahçelerinde hastalık, zararlı ve yabancıotlarla kimyasal mücadele uygulamaları yapılmasına rağmen genel olarak BKÜ kullanımı yoğunluğu insektisitler üzerinde olmaktadır. Çünkü fındık bahçelerinde hastalık olarak ülkemizde görülen bakteriyel hastalık dışında herhangi bir BKÜ uygulaması yapılmamaktadır.

Kimyasal mücadele uygulamalarında ilaç kayıplarının önüne geçebilmek amacıyla mümkün olduğunca rüzgar hızının (0.40-0.50 m/s)'den az ve hava sıcaklığının (18-22 °C) olduğu zamanlarda yapılmasına özen gösterilmelidir. Genel olarak bütün pülverizatörlerde fındık ocağı üst bölgelerinde ve özellikle merkez bölgelerine ulaştırılan norm değerlerinin daha düşük olduğu görülmektedir. Uygulamaların yapıldığında fındık ocağındaki yaprak yoğunluğunun en fazla olduğu dönem olması nedeniyle penetrasyon daha az olmaktadır.

Fındık bahçesinin meyilli olan yapısı nedeniyle özellikle aşağıdan yukarı doğru yapılan uygulamalarda fındık ocağı üst kısımlarına daha az norm değeri iletiliği görülmektedir. Bunun sonucunda uygulamalarda biyolojik etkinlik değerleri istenilen seviyelerde olmamaktadır (Duran, 2007).

Yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı düşük hacim uygulamaları ile ilacı taşıyan su miktarının azaltılması sağlanabildiğinden farklı düşük hacim uygulama imkanı sağlayan alternatif makine tipleri kullanılmalıdır. (Şekil 5)

Şekil 5. Kimyasal mücadelede alternatif uygulamalar

Yapılan bazı araştırmalarda makinelerin biyolojik etkinlik ve karakteristiklerin yanı sıra düşük doz uygulamalarına da yer verilmektedir. Genellikle

araştırmalarda uygulanan farklı dozların (tam doz, $\frac{3}{4}$ doz, $\frac{1}{2}$ doz) farklı kriterlere göre biyolojik etkinlik değerleri de incelenmektedir (Duran ve ark., 2010). Bu sayede farklı makineler ile daha düşük norm değerlerinde düşük dozlarda uygulamalar yapılması sağlanmaktadır (Duran, 2012).

Üreticilerin kullandıkları sırt atömozörüne alternatif olabilecek makine tipleri olarak yapılan çalışmalardan elde edilen sonuçlara göre hava akımlı döner diskli memeli sırt atömozörü ve soğuk sisleme makinesi alternatif makineler olabilir. Alternatif olabilecek makine tipleri düşük hacim ya da çok düşük hacim uygulamalarının yapılmasına imkan sağlamaktadır. Düşük hacim veya çok düşük hacim uygulama teknikleri ile uygulamalarda normal uygulama tekniklerine göre daha az su miktarları kullanılabilir. Böylece kimyasal mücadele uygulamalarında çiftçilere uygulamada su miktarında tasarruf ve işgücünde kolaylık sağlanabilmektedir.

LİTERATÜR

- Anonim. 2003. Ordu Tarım İl Müdürlüğü Çalışma Raporu.
Anonim. 2005. Fındık Üreticisinin El Kitabı. Ordu İl Müdürlüğü Yayınları. 36 s., Ordu.
Anonim. 2010a. Ülkelere Göre Dünya Kabuklu Fındık Üretim Alanları. Fiskobirlik Verileri 2010. Erişim tarihi: 21.04.2010
Anonim. 2010b. Türkiye Fındık İhracatı ve Tüketimi. www.gursoy.com.tr. Erişim tarihi: 21.04.2010
AliNiazee, M. T. 1998. Ecology and Management of Hazelnut Pests. Annu. Rev. Entomol., Vol. 43: pp. 395-419.
Çilingir, İ. ve Dursun, E. 2002. Bitki Koruma Makinaları. A.Ü. Ziraat Fakültesi Yayınları : 1531, 248 s., Ankara.
Duran, H. 2007. Fındık Bahçelerinde Pestisit Uygulama Teknikleri. A.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, Doktora Semineri (yayınlanmamış), Ankara.
Duran, H., Çilingir, İ. ve Ak, K. 2010. Fındık Kurdu [Curculio nucum L. (col.: curculionidae)]'na Karşı Kimyasal Mücadelede Kullanılan Farklı Pülverizatör Tiplerinin Bazı Faydalı ve Zararlı Böceklere Etkileri. Bitki Koruma Bülteni, 50(3), s. 135-143.
Duran, H. 2012. Fındık Kurdu [Curculio nucum (L.)]'nda İlaç Uygulama Etkinliğinin İyileştirilmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. A.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü.
Ecevit O., Akça İ. ve Saruhan İ. 1999. Samsun İli'nde Tarımsal İlaç Kullanımı, Sorunları ve Çözüm Önerileri. Karadeniz Bölgesi Tarım Sempozyumu Bildirileri. Cilt 1. 4-5 Ocak 1999. OMÜ Ziraat Fakültesi Araştırma Seri No: 89-98.
Köksal, A.İ. 2002. Türk Fındık Çeşitleri. Fındık Tanıtım Grb. Yayınları, 136 s. Ankara.
Matthews, G.A. 1992. Pesticide Application Methods. Longman, p. 8—15., New York.
Tuncer, C., Akça, İ. and Saruhan İ. 2001. Integrated Pest Management in Turkish Hazelnut Orchards. Proc. V. Int. Congress on Hazelnut. Ed. S.A. Mehlenbacher. Acta Hort. 556. I SHS 2001. 419-429.
Tuncer C., Saruhan İ. ve Akça İ. 2002a. Karadeniz Bölgesi Fındık Üretim Alanlarındaki Önemli Zararlılar. Samsun Ticaret Borsası Yayın Organı. Yıl:2, Sayı:2, 43-54.
Tuncer C., Saruhan İ. ve Akça İ. 2002b. Fındıkta Zararlı Olan Bazı Emici Böceklerin (heteroptera: pentatomidae, coreidea ve acanthosomatidae) Kimyasal Mücadelesi Üzerine Araştırmalar OMÜ Ziraat Fakültesi Dergisi, 17(3):17-26.
1 Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü-Samsun
2 Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makinaları Bölümü-Ankara

Brusella Eradikasyon Projesi

Dr. Habip Muruz/ Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdür Yard.

Özellikle sığır, koyun ve keçilerde bulaşıcı yavru atma hastalığı olarak bilinir. Etkeni bakteridir ve çok hızlı bulaşır, süt sıgırcılığının yapıldığı bütün bölgelerde gözükür. Bazı ülkelerde hastalığın önüne geçilmesine rağmen çoğu ülkede ve ülkemizde hayvan ve insan olgularında artış vardır. Özellikle hayvancılıkta entansifleşme hastalığın yayılmasının ana sebeplerindendir.

Hastalığı önemli kılan ise hem hayvan sağlığını hem de insan sağlığı ve gıda güvenliğini tehdit etmesidir. Brusella, hayvanlardan insanlara bulaştığı için sadece bir hayvan hastalığı olarak görülmemelidir. Bundan dolayı hayvanlarda hastalığı kontrol altına almakla insan sağlığını da korumuş oluyoruz. Hastalık hakkında başta hayvan yetiştiricileri olmak üzere, hayvan tüccarları, mezbaha çalışanları ve tüketicilerin bilmesi gereken hususlar vardır.

Hayvan sahipleri, hayvan tacirleri ve mezbaha çalışanları hayvanlarda hastalığın nasıl seyrettiğini ve hangi yollarla insanlara bulaştığını bilirse, hem hastalıkla mücadelede hem de korunmada başarılı olunacaktır.

Hastalığın Bulaşması:

Atık yapan hayvanın atık yavrusu, rahim akıntısı, yavru zarlari sütü bulaşmada önemli bir yer tutar. Atık yapan hayvanın rahim akıntısı ile bulaşmış olan kuyruğu diğer hayvanlara etkeni bulaştırabilir. Bunun yanı sıra atık yapan hayvanın sütünün yere sağılması ile diğer hayvanlara meme yolu ile bulaşma olur. Hayvanlar yavru attıktan sonra

Hastalığın insanlara bulaşmasında süt orijinli bulaşmanın öne çıktığını görüyoruz. Özellikle çiğ süt yüksek bir risk faktörüdür.

haftalarca hatta aylarca sütleri ile mikrop çıkarır. Hastalığın damızlık hayvanlar arasında yayılmasında hastalıklı boğa ve koçlar önemli rol oynarlar. İnsanlara bulaşmasında ise süt orijinli bulaşmanın öne çıktığını görüyoruz. Özellikle çiğ süt yüksek bir risk faktörüdür. Mikroorganizma içeren çiğ süttten yapılmış krema, kaymak, tereyağ ve taze peynir yiyenlere hastalık kolayca bulaşır.

Yoğurt bulaşmada rol oynamaz. Brusellalı hayvanın eti bulaşmada düşük düzeyde önemlidir.

Hastalığın Belirtileri:

Hastalık hayvanlarda hangi belirtilerle seyreder ve ekonomik önemi nedir sorusuna cevap ise; sığırlarda özellikle gebeliğin 6. ayından sonra, koyun ve keçilerde ise gebeliğin 4. ayında atık oluşturur. Buna bağlı olarak kısırılık, süt veriminde azalma ve meme iltihabı oluşturur. İnsanlarda ise dalgali ateş, baş, sırt, kas ve eklem ağrıları, aşırı terleme, erkeklerde kısırılık, kadınlarda düşüğün sebebidir.

Hastalıkla Mücadelede

Bugüne Kadarki Çalışmalar:

Brusella hastalığının tüm bu olumsuzluklarına karşı aşı ile korunma mümkündür. Hem ülkemizde hem de Samsun'da 2011 yılı sonuna kadar 3-6 ay arası dişi buzağı, dişi- erkek kuzu ve oğlaklarda sınırlı düzeyde enjektabl aşılama çalışması yürütüldü. Diğer taraftan atık görülen işletmelerde serolik teşhis ile pozitif reaktörlere hayvan bedelinin 3/4 oranında tazminat ödemesi yapılarak şarta tabi kestirildi. Ancak koyun ve keçi tazminat kapsamı dışında idi.

Mücadelede Strateji

Değişikliğine Neden Gerek Duyuldu?

Bakanlığımızca hastalığın yaygınlığı üzerine 2011 yılında yapılan bir çalışmada, sığır işletmelerinde % 7 ve koyun-keçi işletmelerinde ise % 22 düzeyinde hastalığın yaygınlığının tespiti üzerine, 2012 yılında hastalıkla mücadelede strateji değişikliğine gidildi. Bu derece yaygın bir

hastalığın tazminat ödemesi çok ağır bedeldi. Daha az bedelle daha etkin bir mücadele düşüncesi öne çıktı. Bu konuda hastalıkla mücadelede başarılı ülkelerin uygulamaları incelendi. Bakanlığımızca ön çalışması yapıldı ve sonuçta 2012 yılında "Brusella Eradikasyon Projesi" ortaya çıktı.

Projeye başlamadan önce Sığırlarda tazminat oranı 3/4'den 9/10'a çıkarıldı, koyun-keçi aynı oranda tazminat kapsamına alındı. Laboratuvar bulguları ile sadece Bruselladan dolayı atık yapan tazminat kapsamına alındı. Kan testi kaldırıldı. Böylece bir taraftan aşılama çalışmaları yapılırken diğer taraftan da Bruselladan dolayı atık yapan hayvanlar tazminatlı olarak kesime gönderilmesi benimsendi.

Bundan Sonra Yapılacak Çalışmalar:

2012 yılında başlayan proje ile Sığırlara 10 yıl, koyun- keçilere ise 6 yıl süreyle göz damla Brusella aşısı ücretsiz uygulanacaktır. Samsun olarak 15 Şubat 2012 tarihinde başlayan proje ile 17 ilçede yılda 200 bini aşkın dişi sığır ile 100 bini aşkın dişi- erkek koyun ve keçiler proje kapsamında aşılanmaktadır. Bu çalışmada 150'ye yakın veteriner hekim ve veteriner sağlık teknisyeni görev almaktadır. 2013 yılı çalışmaları için her türlü tedbir İl Müdürlüğümüzce alınmış olup araç gereç ve personelin biyogüvenliğine dönük bütün

Projenin sonunda öngörümüz, hayvan varlığımızda hastalığın görülme sıklığını %1'in altına düşürmektedir.

ihtiyaçlar giderilmiştir. Yetiştiricilerin bu çalışmaya desteklerini beklemekteyiz.

Projenin sonunda öngörümüz, hayvan varlığımızda hastalığın görülme sıklığını %1'in altına düşürmektedir. Daha sonra yapacağımız kan testleri ile pozitif tespit ettiğimiz hayvanların bedelinin 9/10'u oranında tazminat ödeyerek sağlık durumu elverişli olanlar kavurma olarak değerlendirilecek, değilse imha edilecektir.

Yetiştiricilere Tavsiyeler:

Yetiştiricilerden projeye destek olmalarını bekliyoruz. Atık yapan hayvanlarını kısa sürede İl/ İlçe Müdürlüklerimize bildirmelerini istiyoruz. Atık durumunda kişisel koruyucu önlemleri almadan atık yavruya, rahim akıntısına, yavru zarlarına temas etmemelidirler.

Atık yapan hayvan ayrı bir yerde bekletilmeli, ahırda mutlaka temizlik ve dezenfeksiyon yapılmalıdır. Brusellalı hayvanın sütlerini kesinlikle gıda zincirine sokulmamalıdır.

Tabi tohumlama boğaları ile hastalığın üreme yolu ile bulaşmasını engellemek için hayvanlarına suni tohumlama yaptırılmalarını öneriyoruz. Tabi tohumlama boğası kullanmak zorunda iseler 6 ayda bir mutlaka Brusella hastalığı yönünden sağlık taramalarını yaptırmaları gerekir.

Köyden Göçü Önlemenin Yolu Bafra Koyunu

Bafra Koyun ırkı; hem Amasya'da geliştirilmiş olması dolayısıyla yöreye uyumlu, hem oldukça iri yapısıyla dayanıklı ve çoklu gebelik oranıyla yüksek döl verimli damızlık bir koyun ırkı olarak bilinmektedir.

Samsun Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğümüze bağlı Atakum İlçe Müdürlüğümüz ile Atakum Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı destekli yapılan proje kapsamında 2009 ve 2010 yıllarında 12 çiftçiye, toplamda 312 adet Bafra ırkı koyun dağıtılmıştır. Projeyle ilgili biraz daha fazla bilgi için ilk olarak mikrofonumuzu Atakum Gıda Tarım ve Hayvancılık Tarım İlçe Müdürümüz Mustafa Baş'a uzattık;

"Atakum İlçe Müdürlüğümüz ile Atakum Kaymakamlığı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı destekli yaptığımız proje kapsamında 2009 ve 2010 yıllarında, her biri ayrı köyde olmak üzere 12 çiftçimize, toplamda 312 adet Bafra ırkı koyun dağıtılmıştır. Geçen zaman itibarıyla elde edilen sonuçlar gayet olumlu olup, önümüzdeki zaman içinde projeye yeni yetiştiricilerin eklenmesi planlanmaktadır. Elde edilen koyunların kesilmeyip, o çiftçilerden satın alınarak diğer yetiştiricilere aynı projenin devamı olarak verildiği projeden asıl amaçsa, böylelikle köylerde bu ırkın yaygınlaşmasını sağlamaktır.

Zira, Amasya ili Gökhöyük Tarım İşletme Müdürlüğü kontrolünde damızlık olarak üretilen ve Anavatanı Türkiye olan Sakız koyun ırkı (%75) ile Karakaya Koyun ırkının (%25) meleziyle oluşturulan Bafra Koyun ırkı; hem Amasya'da geliştirilmiş olması dolayısıyla yöreye uyumlu, hem oldukça iri yapısıyla dayanıklı ve çoklu gebelik oranıyla yüksek döl verimi yüksek damızlık bir koyun ırkı olarak bilinmektedir.

Çalışmayı daha da değerli kılansa; koyunların dağıtılacağı ailelerin seçiminde (bakım şartlarını yerine getirecek ilgi ve fiziksel yeterliliğin yanında) özellikle maddi durumu bozuk ve köydeki gerçek ihtiyaç sahibi ailelerin seçilmiş olmasıdır. Dolayısıyla, maliyeti 162 bin 500 TL civarında olan ve çiftçilere ilk 2 yılı ödemesiz ve faizsiz olarak 6 yıl taksitle kredi imkânı sağlayan projede önemli bir kaynağın ihtiyaç sahibi çiftçilerle buluşturulmuş olması da projenin 'sosyal' boyutunu göstermektedir."

İşte çiftçilerimizin hayatlarına dâhil olan Bafra Koyununun, sadece 3 yıllık bir zaman dilimi içinde bile bu hayatlarda neler değiştirebildiğini

görmek için kendilerine ulaştığımızda ise memnuniyete daha yakından şahit olduk ve aynı soruları yineleyerek bu kez de kendilerine mikrofon uzattık. "Proje dâhilinde, Bafra Koyunlarının size ulaştırıldığı bu 3 yıl içinde hayatlarınızda neler değişti?"

Görüşebildiğimiz proje katılımcılarından biri olan Atakum İlçesi Sarıtaş Köyü'nden Şevket Ağce üç yıl kadar önce Atakum Kaymakamlığı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı ile Atakum Gıda Tarım ve Hayvancılık İlçe Müdürlüğünün ortak çalışması için şunları söyledi: "Bize 3 yıl önce verilen bu Bafra Koyunları olmasaydı belki de şimdi 6 nüfusla birlikte şehre göç etmiş olacaktım. İşlerimiz çok iyi değildi, projenin büyük katkısını gördüm, hayatımı değiştirdi diyebilirim. Şimdi bu projenin getirişiyle, ilk etapta çok eski olan evimizi yeniden yapacağız. Bize bu imkanı sağlayan bütün yetkililerden Allah razı olsun diyoruz."

Yine Sarıtaş Köyü'nden diğer bir proje katılımcısı olan Osman Ağce ise: "Durumumuz iyi değildi, yeşil kartla kıt kanaat geçinmekteydik. Çocuklarımızı okutmakta zorlanıyorduk, hatta diyebilirim ki belki de okutamayacaktık. Sonra Sayın Müdürümüzün de ön ayak olmasıyla dağıtılan bu koyunlar sayesinde maddi yönden biraz olsun rahatladık. Bakımı çok kolay değil ama bu hayvanlara iyi bakarsanız özellikle üçüz-dördüz yavru doğurduğuna şahidiz ve hatta beşiz gebelik bile gördük. Bu verimlilikle giderse daha da karlı olacağını düşünüyoruz. Ben de son olarak emeği geçen herkese, Devlet büyüklerimize çok teşekkür ediyorum

Dünyada buğday, mısır, çeltik, soya gibi bazı önemli kültür bitkilerinde hastalık, zararlı ve yabancı otlardan dolayı ürün kaybı yaklaşık % 67.15 olup, bunun % 31.62'si yabancı otlardan kaynaklanmaktadır.

Buğday Tarımında Yabancı Ot Mücadelesinin Önemi

Dünyada buğday, mısır, çeltik, pamuk, soya gibi bazı önemli kültür bitkilerinde hastalık, zararlı ve yabancı otlardan dolayı ürün kaybı yaklaşık % 67.15 olup, bunun % 13.78'i hastalıklardan % 21.75'i zararlılardan ve % 31.62'si ise yabancı otlardan kaynaklanmaktadır.

Yabancı otlarla mücadeleye başlayabilmek için, o yabancı otun Ekonomik Zarar Eşiği'nin (EZE) bilinişi ana prensiplerden biridir.

YABANCI OTLAR İLE MÜCADELE İKİ KISIMDA YAPILMALIDIR

A) Kültürel Önlemler:

1- Sertifikalı yada temiz tohumluk kullanılmalıdır. Buğday tarımında yüksek verim ve kaliteli ürün elde etmenin ön koşuludur.

2- Ekim nöbeti:

Uygulanan zengin ekim nöbeti sistemi ile yabancı ot floradaki tür sayısı, yabancı otların ekimi yapılan kültürlerle uyum gösteremediği için azalır. Örneğin; tahılların ekim nöbetinin fazla kullanıldığı sistemlerde genellikle dar yapraklı yabancı otlarda artış, çok yıllık yem bitkilerinin kullanıldığı sistemlerde ise tek ve çok

yıllık yabancı ot türlerinde yetersiz ışık ve yer nedeniyle azalış kaydedilir.

3- Toprak işleme zamanında ve tekniğine uygun yapılmalı.

4- Bulaşmayı engellemek için yanmış ahır gübresi ve toprak işleme aletlerinin temizliğine dikkat edilmelidir.

B) Kimyasal Mücadele:

Hububatta çıkış sonrası yapılacak ilaçlamalarda yabancı otların 2-6 yapraklı olduğu dönemde ve m²'de 19 adet yabancı ot varsa ilaçlama yapılmalıdır. Geç kalınmış bir ilaçlama amacından uzaklaşmıştır.

İlaçlama Yapılırken Dikkat Edilmesi Gerekenler:

1- Hedef yabancı ota göre uygun ilaç seçimi yapılmalıdır.

2- İlaçlamadan evvel ilaca ait bilgiler mutlaka okunmalıdır.

3- Tavsiye edildenden daha az veya daha çok ilaç kullanılmamalıdır.

4- İlaçlama zamanı iyi tespit edilmelidir. (yabancı otlar 2-6 yapraklı dönemde)

5- Günün erken ve geç saatlerinde ilaçlama yapılmamalıdır.

6- Hava sıcaklığının 10-11 C'nin üzerinde olmalıdır.

İlimiz 2011-2012 yılı üretim sezonu Orta Kuşak ve Ova kuşağı üretim alanlarında yapılan survey çalışmalarında yabancı otlara rastlanılmış olup üreticilere konu hakkında bilgi verilmiştir.

Tarladaki buğday verimini artırmak için; Yabancı ot mücadelesi zamanında (Yabancı otların 2-6 yapraklı olduğu ve hava sıcaklığının 10 C olduğu) ve doğru biçimde yapılmalı, bilgi almak için en yakın Gıda Tarım Ve Hayvancılık İl ve İlçe Müdürlüklerine müracaat edilmelidir.

2013 Yılı Uygulama Esasları Belli Oldu

2013 yılı tarım sigortaları uygulama esaslarına ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı, Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

2013 yılı tarım sigortaları uygulama esaslarına ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı, 23 Ocak 2013 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Bu Karara göre, “Tarım Sigortaları Havuzu Tarafından Kapsama Alınacak Riskler, Ürünler ve Bölgeler ile Prim Desteği Oranları” belirlenmiş durumdadır.

Konu ile alakalı açıklama yapan, İl Müdürümüz sayın Kadir GÜVEN; geçmiş yıllarda olduğu gibi çiftçilerin yaptırdığı sigorta priminin yüzde 50’sinin devlet tarafından karşılanacağını, çiftçilerin ise yüzde 50 oranında prim ödeyeceklerini belirterek; 1 Ocak 2013 itibarıyla yürürlüğe giren Bakanlar Kurulu Kararına göre, 2013 üretim yılında teminat altına alınacak ürünler ve risklerin:

Bitkisel ürünler için: Dolu, fırtına, hortum, yangın, heyelan, deprem, sel ve su baskını ek risklerinin paket halinde; ayrıca, açık alanda yetiştirilen meyveler için bu risklere ilave olarak, isteğe bağlı olmak

üzere, don riskinin; Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı çiftçilerin mevcut arazi ve ürün bilgileri dikkate alınarak, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından teminat altına alınacağını ifade etmiştir.

İl Müdürümüz Kadir GÜVEN, Veteriner Bilgi Sistemine (TÜRKVET) kayıtlı olan süt ve erkek besi sığırları, mandalar, koyun, keçi, koç ve tekeler ile, Su Ürünleri Kayıt Sistemine kayıtlı olan işletmelerin ve kapalı sistemde üretim yapılan, bio-güvenlik ve hijyen tedbirleri alınmış tesislerde yetiştirilen kümes hayvanları için ölüm riskinin; ilgili genel şartlar, teknik şartlar, tarife ve talimatları kapsamında; mevcut tesis, işletme ve yetiştiricilik bilgileri dikkate alınmak suretiyle, Tarım Sigortaları Havuzu tarafından teminat altına alındığını belirterek, çiftçilerin mağduriyet yaşamamaları için tarım sigortaları konusunda hassasiyet göstermelerinin menfaatleri icabı olacağını ifade etmiştir.

Kadir GÜVEN; halen yürürlükte olan 2090 Sayılı Tabii Afetlerden Zarar

Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanun kapsamında, çiftçilerin devlet yardımlarından istifade edebilmeleri için tarım sigortası yaptırmış olmalarının bir zorunluluk olduğunu hatırlatarak, ayrıca bu kandan yararlanma şartları arasında, çiftçilerin tüm çiftçilik varlıklarının en az % 40 oranında zarar görmüş olması gerektiğinden bahsederek, 2090 sayılı yasanın uygulanmasının özel şartlar gerektirdiğini ve bu nedenle pratikte uygulanmasının da çok zor olduğunu ifade etmiştir.

2013 yılı Tarım Sigortalarının Tanıtım ve Bilgilendirme toplantıları ise 21/02/2013 Perşembe günü Bafra Ziraat Odası Toplantı Salonunda, 08/02/2013 Cuma günü ise Terme İlçe Özel İdare Toplantı Salonunda gerçekleştirilerek üreticiler için tarımsal sigortaların önemi, kapsamı ve şartları hakkında uzmanlarca bilgiler verilmiştir.

2012 Yılı Bilgi Alış Veriş
Toplantılarının 4.'sü
15 Ocak 2012 Salı günü İl
Müdürlüğümüz toplantı
salonunda gerçekleştirilmiştir.

Bilgi Alışveriş Toplantısı Yapıldı

İl Müdürümüz Sayın Kadir GÜVEN, İl Müdür Yardımcımız Sayın İsmail DEMİR başta olmak üzere, Şube Müdürleri, İlçe Müdürleri, İl/İlçe Müdürlükleri teknik ve sağlık personellerinden çok sayıda katılımin gerçekleştiği toplantıda açılış konuşması, İl Müdürümüz Kadir GÜVEN tarafından yapılmıştır.

Kadir GÜVEN konuşmalarında; 2012 yılını üstün bir gayret ve hizmet özveriyle tamamladıklarını, yapılan çalışmaların ve sonuçlarının ele alınacağı bu toplantının hayırlara vesile olmasını temenni ederek, tüm personele teşekkürlerini bildirmiştir. İl Müdürümüz, Ankara İli Kızılcahamam

İlçesi'nde 7-9 Ocak 2013 tarihlerinde yapılan ve Sayın Bakanımız Mehdi EKER'in de teşrif ettikleri "Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Genişletilmiş Koordinasyon Toplantısı"nda ele alınan yerel üretim modelleri ve genel tarım politikaları ilgili olarak da önemli anekdotlar paylaşmıştır.

Şube Müdürlerinin akabindeki sunu ve anlatımında ise, şubelerimizin 2012 yılı faaliyetleri paylaşılmıştır. Daha sonra İlçe Müdürlüklerince yöneltilen soru, sorun ve öneriler değerlendirilerek cevaplandırıldığı toplantı, yapılan kapanış konuşmasının ardından sona ermiştir.

İlimizde İstatistik Bilgi Sistemi (İBS) Toplantısı Yapıldı

Toplantının amacı, yeni veri derleme yöntemi, yeni veri giriş programının tanıtılması ve 2012 yılında veri analiz ve raporlamada karşılaşılan sorunların giderilmesi olarak belirlenmiştir.

Tarımsal fiyat istatistikleri kapsamında, çiftçinin üreterek piyasaya arz ettiği ürünlerin ilk el satış fiyatları olan "Çiftçinin Eline Geçen Fiyatlar" ile çiftçinin üretimde bulunmak için satın aldığı mal ve hizmetlere ödediği fiyatlar olan "Çiftçinin Ödediği Fiyatlar"a ilişkin ilimizde 19.02.2013 tarihinde İlçe sistem sorumlularının katılımı ile bilgilendirme toplantısı yapıldı.

Söz konusu toplantının amacı, yeni veri derleme yöntemi, yeni veri giriş programının tanıtılması ve 2012 yılında veri analiz ve raporlamada karşılaşılan sorunların giderilmesidir.

Konu ile ilgili Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı, Samsun Bölge Müdürü Sayın Harun ÇİÇEK, İstatistik

uzmanları Nevra ALHAS EROĞLU ve Engin AKSÜT eğitim vermişlerdir.

TÜİK Bölge Müdürü Harun ÇİÇEK; Resmî istatistiklerin üretimine ve organizasyonuna ilişkin temel ilkeleri ve standartları belirlemek; ülkenin ihtiyaç duyduğu alanlarda veri ve bilgilerin derlenmesini, değerlendirilmesini, gerekli

istatistiklerin üretilmesini, yayımlanmasını, dağıtımını ve Resmî İstatistik Programında istatistik sürecine dâhil kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamak üzere, Türkiye İstatistik Kurumunun kuruluş, görev ve yetkilerine ilişkin esasları düzenlediğini ifade etmiştir.

8. Etap Makine Ekipman Desteklemeleri Tamamlandı

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından yürütülmekte olan Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında 8. Etap Makine Ekipman Desteklemeleri tamamlandı.

Konuyla ilgili bir açıklama yapan Samsun Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü Kadir Güven; "6 yıldır uygulanmakta olan bu programa hem çiftçiler hem de yatırımcılar tarafından yoğun bir ilgi gösterilmektedir.

KKYDP makine ekipman destekleme programı ile amaçlanan; tarımsal faaliyetler için geliştirilen yeni teknolojilerin üreticiler tarafından kullanımını yaygınlaştırarak daha kaliteli ve pazar isteklerine uygun üretim yapılmasını sağlamak,

zor şartlarda ve bedenen çalışan üreticilerimizin işlerini kolaylaştırmak ve üretim maliyetlerini düşürerek uluslararası düzeyde rekabet edebilir bir düzeye getirmektir. Program kapsamında 8. etapta Samsun'da hibe sözleşmesi imzalamaya davet edilen 335 adet yatırımcıdan 312 adedi satın alma işlemleri gerçekleştirmiş olup 1.510.639 TL hibe desteği sağlanmıştır." İl Müdürümüz Kadir

Güven; Bugüne kadar toplam 6 Etaptaki Makine Ekipman Desteklemelerinde 3518 çiftçinin hibeye esas 31.486.946 TL (KDV Hariç) tutarında makine ekipman alımı yapıldığını ve buna karşılık 15.590.946 TL (KDV Hariç) destek verilerek Samsun'un Türkiye'de en çok desteklenen iller arasında yer aldığını belirtti.

KKYDP Yatırımlarında Uygun Projelerin Tamamı Hibe Sözleşmesine Hak Kazandı

Samsun Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü Kadir GÜVEN, Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Ekonomik Yatırımlar 7. Etap için yapılan 38 başvurudan İl Proje Değerlendirme Komisyonunda uygun olarak değerlendirilerek Bakanlığımıza sunulan 36 projenin tamamının destekleme kapsamına alındığını belirtti.

GÜVEN yaptığı açıklamada; 7. Etap için değerlendirmede uygun bulunan 36 projenin tamamının destekleme kapsamına alınmasının Samsun tarımı için çok önemli ve bir

ilk olduğunu belirterek, hibe sözleşmesi imzalamaya hak kazanan 36 projenin toplam proje tutarının 22.631.063,29 TL ve talep edilen hibe miktarının ise 9.656.455,43 TL olduğunu söyledi.

Samsun tarımına önemli katkılar sağlayan Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı Ekonomik Yatırımlar kapsamında, ilimizde bugüne kadar toplam 93 proje program kapsamına alınmış ve tamamlanmıştır. Tamamlanan bu projelerin 36.324.600,64 TL toplam proje tutarına karşılık 17.310.712,86 TL hibe desteği ödemesi yapılmıştır.

Fındıkta**Alan Bazlı Gelir Desteği ve Telif Edici Ödeme**

"Fındık Üreticilerine Alan Bazlı Gelir Desteği ve Alternatif Ürüne Geçen Üreticilere Telif Edici Ödeme Yapılmasına Dair Karar"
30.01.2013 tarihinde yayınlanarak yürürlüğe girdi.

Konu ile ilgili bir açıklama yapan Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdür Yardımcısı İsmail Demir; "Bu kararın amacı; ruhsat verilen sahalarda fındık yetiştiriciliği yapan üreticiler ile ruhsatsız alanlarda fındık bahçelerini sökerek alternatif üretime geçen üreticilerin desteklenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir. Fındık Üreticilerine Alan Bazlı Gelir Desteği ve Alternatif Ürüne Geçen Üreticilere Telif Edici Ödeme Yapılmasına Dair 2013/4245 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı da Resmi Gazete yayımlanarak henüz yürürlüğe girmiştir. Ayrıntılı bilgi aşağıdadır."

Alan Bazlı Gelir Desteği

-2001/3267 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Fındık Alanlarının Tespitine dair Karar ile belirlenen ve ruhsat verilen sahalarda fındık yetiştiriciliği yapan fındık üretici belgesine sahip, kamu kurum ve kuruluşları hariç gerçek ve tüzel kişilere 2012 yılı ürünü için 150TL/da, 2013 yılı ürünü için 160TL/da ve 2014 yılı ürünü için 170 TL/da alan bazlı gelir desteği ödemesi yapılacaktır.

-2012 yılı ürünü alan bazlı gelir desteği başvuruları; 1 Ocak-31 Aralık 2012 tarihleri arasında çiftçi kayıt sistemi ve fındık kayıt sistemine kayıtlarını yaptırmış veya güncellenmiş

olmak kaydıyla bu Kararın yayımı tarihinden itibaren başlayıp 30/04/2013 tarihi mesai bitiminde sona erecektir.

-2013 yılı ürünü alan bazlı gelir desteği başvuruları; 1 Ocak-31 Aralık 2013 tarihleri arasında çiftçi kayıt sistemi ve fındık kayıt sistemine kayıtlarını yaptırmış veya güncellenmiş olmak kaydıyla bu Kararın yayımı tarihinden itibaren başlayıp 31/12/2013 tarihi mesai bitiminde sona erecektir.

-2014 yılı ürünü alan bazlı gelir desteği başvuruları; 1 Ocak-31 Aralık 2014 tarihleri arasında çiftçi kayıt sistemi ve fındık kayıt sistemine kayıtlarını yaptırmış veya güncellenmiş olmak kaydıyla 01/01/2014 tarihinde başlayıp 31/01/2014 tarihi mesai bitiminde sona erecektir.

Telif Edici Ödeme

Fındık Alanlarının Tespitine dair Kararın 1inci maddesinde belirtilen il ve ilçelerdeki, 1'inci, 2'inci ve % 6'dan daha az eğimli 3'üncü sınıf tarım arazilerinde ruhsatsız fındık bahçelerini sökerek, alternatif ürüne geçen kamu ve kuruluşları hariç gerçek ve tüzel kişilere, 2012-2014 yılları arasında telif edici ödeme yapılacaktır.

-2012 yılı telif edici ödeme başvuruları; 1 Ocak-31 Aralık 2012 tarihleri arasında çiftçi kayıt sistemi ve fındık kayıt sistemine kayıtlarını yaptırmış veya güncellenmiş olmak kaydıyla bu Kararın yayımı tarihinden itibaren başlayıp 30/04/2013 tarihi mesai bitiminde sona erecektir. 2012 yılı için başvurulara ilk yıl için 300TL/da, ikinci ve üçüncü yıllarda her bir yıl için 150TL/da olmak üzere üç yılda toplam 600TL/da ödeme yapılacaktır.

-2013 yılı destek başvuruları; 1 Ocak-31 Aralık 2013 tarihleri arasında çiftçi kayıt sistemi ve fındık kayıt sistemine kayıtlarını yaptırmış veya güncellenmiş olmak kaydıyla bu Kararın yayımı tarihinden itibaren başlayıp 31/12/2013 tarihi mesai bitiminde sona erecektir. 2013 yılı için başvurulara, ilk yıl 300 TL/da, ikinci yıl için 150 TL/da olmak üzere iki yılda toplam 450 TL/da ödeme yapılacaktır.

-2014 yılı destek başvuruları; 1/01/2014 tarihinde başlayıp 31/12/2014 tarihi mesai bitiminde sona erecektir. 2014 yılı için başvurulara 300 TL/da ödeme yapılacaktır.

Fındıkta Gübreleme ve Budama Teknikleri Eğitimi

Fındık yetiştiriciliğinde tekniğine uygun yapılan budama ve gübreleme verimi ve kaliteyi artırmaktadır.

İlimiz Terme, Çarşamba, Tekkeköy, Salıpazarı, Bafra, Ondokuzmayıs İlçelerinin fındık üretimi yapılan köylerinde; toprak örneği alma, kışlık ve yazlık gübrelerin kullanılması zamanları ve uygulanması, verim çağında olan fındık ocaklarında budama ve gençleştirme budaması gibi konular hakkındaki eğitimlerde üreticilere sunum yapılarak bilgi aktarılmıştır. Fındık bahçelerinde üreticilerimiz tarafından eksik yapılan uygulamalara dikkat çekilerek, fındık

ocaklarına kışlık ve yazlık gübreler ile çiftlik gübresi ve kirecin verilme biçimleri uygulamalı olarak gösterilmiştir. Fındık bahçelerinde ocaklarda dal sayısının fazla bırakılması, budamanın tekniğine uygun yapılmaması, hastalık ve zararlılar ile mücadelede de etkinliğin azalmasına neden olmakta ve toprağa verilen besin maddelerinin verime katkısını da düşürmektedir. Bir başka ifade ile kültürel önlemlerin gereği gibi yapılmadığı bahçelerden arzu

edilen verim alınamamaktadır.

Bu konulu açıklamasında fındık üreticilerinin ilgi ile karşıladıkları eğitim çalışmalarının, teknik elemanların yoğun katılımı ve desteği ile gerçekleştirildiğini söyleyen İl Müdürümüz Kadir GÜVEN; fındık üreticilerinin yetiştiricilik ve mücadele ile ilgili eksiklikleri ve talepleri de dikkate alınarak, fındıkta verim ve kaliteyi artırmaya yönelik çalışmaların devam edeceğini ifade etti.

Entegre ve Kontrollü Ürün Yönetimi (EKÜY)

Entegre ve Kontrollü Ürün Yönetimi projesi Samsun'da 2011 yılında uygulanmaya başlamıştır.

Bu proje ile; ilimizde yetiştirilen kültür bitkilerindeki hastalık, zararlı ve yabancı otların mücadelesinde ekonomi insan sağlığı, çevre, biyolojik çeşitliliğin korunması esas alınarak sürdürülebilir tarım amaçlarına uygun mücadele yapmak, üreticiye bitki yetiştirme tekniği ve bunun bitki sağlığı ile olan ilişkisini ve Entegre Zirai Mücadelenin önemini benimsetmek, üreticinin kendi bağıni bahçesini yönetecek hale getirmek, doğal dengenin korunması ve pestisit kalıntısı bulunmayan temiz ürünler elde etmek hedeflenmiştir.

2011 için ilimizde üreticilerimizle imzalanan Protokol çerçevesinde 7 ilçede 460,64 da alanda 47 üretici ile çalışma yapılmıştır. Alınan numuneler ilgili laboratuvarlarda analiz

edilmiş ve analiz sonuçlarına göre ürünlere sertifika düzenlenmiştir. 2012 yılında ise 6 ilçede 317,782 dekar alanda 37 üretici ile çalışılmış; alınan numunelerin analizi yapılmış olup bir parsele ait numunede pestisit de doz aşımı tespit edilmiş ve ilgili mevzuat çevresinde işlem yapılmıştır.

Adı geçen proje ile ilgili 2012 yılında Bakanlığa sunulan eğitim çalışmaları kapsamında Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Meyvecilik Bölümü ile birlikte Tekkeköy Gökçe Mahallesinde Abdullah ÇANKAYA'ya ait elma bahçesinde Tekkeköy ve Atakum Gıda Tarım Hayvancılık İlçe Müdürlüğü teknik elemanları ile İl Müdürlüğü Teknik elemanları ve EKÜY projeli bahçe sahipleri ile elma üreti-

cilerinin katılımı ile Zir. Yük. Müh. İdris MACİT tarafından kış budaması hakkında bilgi verildi.

Konu ile ilgili olarak İl Müdürü Kadir GÜVEN ilimizin meyvecilik anlamında önemlenecek bir potansiyeli olduğunu; 922.230 da alan da hali hazırda meyve üretimi yapıldığını belirtmişlerdir. Uzun vadeli yatırım ve emek gerektiren meyvecilikte iyi bir planlama yapılması gerektiği; menşei belli ve sınıfı sertifikalı olan fidanlarla kurulacak bahçelerde hastalık ve zararlılarla zamanında mücadele edilmesi gerektiğini vurgulayarak, zamanında yapılmayan bakım işlemlerinin alınacak ürünün verim ve kalitesini olumsuz yönde etkileyeceğini belirtmişlerdir.

Meyveciliği Geliştirme Projeleri

İlimizde İl Özel İdaresi desteği ve Çiftçi katkı payları ile üreticiler, Meyve bahçesi tesisi için desteklenmektedir. Önceki yıllarda oluşturulan Tarım Havzaları ve İl Özel İdare Proje uygulamaları esas olmak üzere üreticilerimize teknik destek verilmektedir. Meyveciliğin uzun vadeli yatırım gerektirmesi, modern ve tekniğine uygun biçimde sertifikalı fidanlarla bahçe tesislerinin kurulması ilimiz için önem arz etmektedir. Üretilen taze sebze ve meyve il içersine tüketilmekte ve çevre illere pazarlanmaktadır. Bunun içinde üretimin sürekliliği sağlanmalıdır. Bu tesislerin kurulmasında önceki yıllarda bölgemiz ekolojisine uygun, Pazar değeri yüksek ve üreticiler tarafından tercih edilen çeşitlere öncelik verilmek ön koşulu ile yeni

çeşitlere de fırsat verilmeğe çalışılmaktadır.

Bu kapsamda 2012 yılı için ilimiz Vezirköprü İlçesinde proje esaslarına uygun olarak Asma fidanı dağıtımı yapılmıştır. Yine bu kapsamda ilimizde kapama bahçe olarak 1494 da alanda üretimi

yapılan ve Atakum, Alaçam, Bafra, Yakakent, Ondokuzmayıs, Çarşamba İlçelerimizde üretilebilen Kivide, Samsun İl Özel İdaresi ve Çifti Katkı Payları ile alımı gerçekleştirilen 690 adet kivi fidanı Çarşamba ve Terme İlçelerinde dağıtımı gerçekleştirilmiştir.

Yeni Tarım Danışmanları Göreve Başladı

İlimiz ilçelerinin köy ve beldelerinde görev yapmak üzere; 5 Ziraat Mühendisi, 42 Veteriner Hekim ve 1 Su Ürünleri Mühendisinden oluşan 48 sözleşmeli personelin yerleştirmeleri yapıldı.

Tar-Gel "Tarımsal Yayımlı Geliştirme Projesi" kapsamında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4/B maddesine göre ilimiz ilçelerinin köy ve beldelerinde görev yapmak üzere 5 Ziraat Mühendisi, 42 Veteriner Hekim ve 1 Su Ürünleri Mühendisinden oluşan 48 sözleşmeli personelin ÖSYM Başkanlığınca yerleştirmesi yapıldı.

Yerleştirmesi yapılan sözleşmeli personelden 39 kişi, 10-25.01.2013 tarihleri arasında sözleşme imzalayarak görevlerine başladılar. Diğer 9 kişi askerlik görevini yapmakta olup, terhisten sonra bir ay içerisinde müracaat edenler görevlerine başlayacaktır.

Sözleşmeli personelin görevlerine başlaması nedeniyle açıklama yapan İl Müdürü Kadir GÜVEN; "İlimizde 4/A ve 4/B statüsünde olmak üzere toplam 226 Tar-gel kadrosu bulunmaktadır. Yeni atamalarla birlikte 100 Ziraat Mühendisi, 84 Veteriner Hekim ve 4 Su Ürünleri Mühendisi olmak üzere 188 personel görev yapmaktadır.

Ancak halen 16 Ziraat Mühendisi ve 22 Veteriner Hekim kadrosunun boştur." diyen Kadir GÜVEN sözleşmeli personele görevlerinde başarılar dilemiştir.

ÇMVA 2013 Yılı Katılım Anlaşmaları İmzalandı

ÇMVA sistemine katılarak yükümlülüklerini yerine getiren işletmelere 2012 yılı için işletme başına 375 TL., toplamda ise 25125 TL. katılım desteği ödenmiştir.

AB Müktesebatına uyum çalışmaları kapsamında kurulan "Çiftlik Muhasebe Veri Ağı (ÇMVA) Sistemi Kuruluş, Çalışma, Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik" 22.01.2009 tarihli ve 27118 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu yönetmelikle; tarımsal işletmelerin yıllık gelirlerinin tespit edilmesi, ekonomik analizlerinin yapılması, tarım sektörü ve tarımsal ürün pazarlarındaki durumun değerlendirilmesi amacıyla işletmelerden yapısal, fiziki ve mali nitelikte veri ve bilgilerin toplanmasına

imkân sağlayan Avrupa Birliği uygulamaları ile uyumlu bir veri ağı sisteminin, ulusal ihtiyaçlar da göz önünde bulundurularak kurulması hedeflenmiştir. Ülkemizdeki tarım işletmelerinin ekonomik durumları ve yıllık gelirlerine ilişkin bilgilerin toplanacağı ve bunların istatistikî verilere dönüştürüleceği bir bilgi sistemi olan ÇMVA kapsamında toplanacak bilgiler, tarım politikalarının belirlenmesi açısından da önemli bir kaynak olacaktır.

Samsun Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü Kadir GÜVEN

konu ile ilgili olarak; İlimizde üç yıldır yürütülmekte olan projede yer alan işletmelerimize Bakanlığımızın göndermiş olduğu işletmelerin ekonomik durumuyla ilgili geri bildirim raporlarını görerek diğer işletmelerle kendi işletmesini kıyaslama imkanı bularak, daha gerçek üretim planlaması yaptıklarını, ÇMVA sistemine katılarak yükümlülüklerini yerine getiren tarımsal işletmelere 2012 yılı için uygulanan işletme başına 375 TL., toplamda ise 25125 TL. katılım desteği ödemesi yapıldığını ifade etti.

Sertifikalı Patates Tohumu Dağıtıldı

Samsun Valiliği İl Özel idare kaynaklı olarak yürütülen "Sertifikalı Tohumluk Kullanımının Yaygınlaştırılması Projesi" kapsamında alımı yapılan 160.000 kg (160 ton) Marfona, Agria, Marabel çeşidi sertifikalı patates tohumluğunun dağıtımı; "Muayene ve Kabul Komisyonu" gözetiminde; 34.000 kg. Havza, 35.000 kg. Ladik, 14.000 kg. Asarcık, 70.000 kg. Vezirköprü ve 7000 kg. Kavak İlçe Müdürlüklerine olmak üzere tamamlanmıştır.

İlimizde tahmini 18.800 da alanda patates yetiştiriciliği yapılmakta olup, çiftçilerimiz yaygın olarak kendi tohumluğunu veya vasfı bilinmeyen patatesleri tohumluk olarak kullanmaktadır. Ayrıca yıllarca aynı tohum kullanılması neticesinde patatesteki hastalık ve zararlılar görülmeye başlamıştır. Bunun sonucu ortalama olarak dekardan 1,5- 2 ton ürün alınmaktadır. Bu da sertifikalı tohumluğun kullanılmasını zorunlu hale getirmektedir.

Projenin uygulandığı 2008 yılından beri, ilçelerimizde sertifikalı patates kullanımının yaygınlaşması sonucu

patates için önemli olan bitki hastalık ve zararlıları ile mücadele masraflarının azalması yanı sıra, patates tarımında dönümde üretim artışı kazandırılmıştır.

Ayrıca sertifikalı patates tohumu kullanımı sonucunda bitki hastalık ve zararlıları ile mücadelede pestisit azalması sonucunda ekolojik denge korunmuş olacaktır.

Okul Sütü Dağıtım Projesi Başladı

Bakanlığımız ile Milli Eğitim ve Sağlık Bakanlığının ortaklaşa yürüttüğü 'Okul Sütü' projesi kapsamında Samsun'da 670 ilkokuldaki 99 bin 808 öğrenciye süt dağıtımı yapıldı.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığınca ortaklaşa hazırlanan ve 2012- 2013 eğitim öğretim yılının ikinci dönemi boyunca yürütülecek olan Okul Sütü Programının Amacı; anasınıfı dahil olmak üzere ilkokul öğrencilerine, süt içme alışkanlığını kazandırmak ve dengeli beslenme suretiyle gelişme oranlarını artırmaktır.

Program; Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Hayvancılık Genel Müdürlüğü, Milli Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü, Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Kurumlarının katılımıyla yürütülmekte olup; illerde Programın aksamadan yürütülmesi amacıyla Milli Eğitimden sorumlu Vali Yardımcısı Başkanlığında İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Defterdarlık ve İl Halk Sağlığı Müdürlüğü temsilcilerinden oluşan "İl Okul Sütü Komisyonu, okullarda ise sütlerin teslim, depolama, çocuklara dağıtımında görevli "Okul Kabul Komisyonu" oluşturulmuştur.

Programda Bakanlığımızın; koordinasyon, okul sütü ambalajlarının şekli ve üzerinde yer alması gereken hususların ilgili Bakanlıklarla işbirliğinde belirlenmesi, sütün yurt içinden üretilmesi ve temini, tedarik ve illere dağıtımı, dağıtılacak okul sütlerinin üretiminden tüketimine kadarki aşamalarında Türk Gıda Mevzuatı ile ihale Teknik Şartnamesine uygunluğunun denetimini sağlamak gibi sorumlulukları vardır.

Bu kapsamda gerçekleşen 'Okul Sütü' projesi için İlkadım İlçesi'ndeki Kazım Orbay İlköğretim Okulu'nda süt dağıtımı töreni düzenlendi. Törene, Samsun Vali Yardımcısı Osman Nuri Çobanoğlu, İlkadım Kaymakamı Ahmet NARİNOĞLU, Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü Kadir GÜVEN, Gıda ve Yem Şube Müdürü Cihan EROĞUL, Samsun İl Milli Eğitim Müdürü Dr. Mustafa CORA ve Yardımcıları Tahsin NAS, Salih SELÇUK, İl Milli Eğitim Şube Müdürü Abdullah YANGÖZ, İlçe Milli Eğitim Müdürü Davut Numanoglu, Halk Sağlığı İl Müdürü Uzm. Dr. Ertan Uzun ve Gıda Kontrolünde görevli Denetim Elemanları katıldı.

Proje boyunca haftada 3 gün özel okullar da dahil olmak üzere, anasınıfı ve ilkokul öğrencilerine Pazartesi Çarşamba ve Cuma günleri olmak üzere 200 ml yağlı UHT süt dağıtımı yapılacaktır.

Bakanlığımız 8 Hastalıkta Tazminat Ödeyecek

"Hayvan Hastalıklarında Tazminat Yönetmeliği"ne göre 2013 yılında Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca ruam, siğir tüberkülozu, siğir brusellozu, koyun ve keçi brusellozu, siğir vebası, Afrika at vebası, kuş gribi, kuduz ve şap hastalıklarından dolayı yerel kıymet takdir komisyonu tarafından açıklanan miktarlar üzerinden, belirlenen esaslara göre hayvanların sahiplerine tazminat ödenecek.

Bakteriyolojik muayene sonucunda siğir brusellozu hastalığına yakalandığı tespit edilen siğirler ile koyun ve keçi brusellozu hastalığına yakalandığı tespit edilen koyun ve

keçilerin takdir edilecek kıymetlerinin onda dokuzu, siğir vebası, Afrika at vebası hastalıklarında, hastalığın açık belirtisini göstermesi sebebiyle veya laboratuvar muayenesi sonunda teşhis konularak öldürülen siğir ve atların takdir edilecek kıymetlerin tamamı, kuş gribi hastalığında, hastalıktan şüphe edilmesi sebebiyle veya laboratuvarında hastalığın varlığı tespit edildikten sonra öldürülen hayvanların takdir edilecek kıymetlerinin tamamı da tazminat kapsamına girecek.

Ayrıca, kuduz hastalığına yakalandığı laboratuvar muayenesi ile tespit edilen siğir, koyun ve keçiler

ile kuduz olduğu tespit edilen hayvan tarafından ısırıldığı için öldürülen siğir, koyun ve keçilerin takdir edilecek kıymetlerinin beşte dördü; şap hastalığında, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından tespit ve ilan edilen mücadele bölgelerinde hastalığın açık belirtisini göstermesi sebebiyle veya laboratuvarlarca hastalığın varlığı ve tipi tespit edildikten sonra öldürülen veya kestirilen şap hastalığına duyarlı hayvanların takdir edilecek kıymetlerinin tamamı tazminat olarak ödenecek.

Samsun Hayvan Sağlığı ve Zabıtası Komisyon Kararı

Vali Yardımcısı Mustafa ÖZER başkanlığında 25/01/2013 tarihinde toplanan Samsun İl Hayvan Sağlığı Zabıta Komisyonu, et ve süt ihtiyacının karşılanması için gebe ve damızlık hayvanların kesimini yasaklamıştır.

Komisyon kararında:"Zorunlu

kesim dışında hiçbir kesimhanede dişi hayvan kesimi yapılamayacak olup kesimi gereken hayvanlar, resmi veteriner hekim tarafından verilen muayene raporu doğrultusunda kesime gönderilecek veya kesimhane resmi veteriner hekiminin muayene raporuna göre

kesim yapılacaktır. Hastalıklara yakalanmış, şarta tabi dişi hayvan kesimleri kapsam dışındadır. Alınan kararlara muhalefet eden kesimhane sahipleri ve sorumlularına para cezası kesilecek, durumun tekrar ederse adli soruşturma açılacaktır" denildi.

Fındık Zurufundan Kompost Üretimi Artık Mümkün

İl genelindeki 1 milyon dekar civarında fındık üretim alanlarından, toplamda 25 bin ton zuruf elde edilebilecek.

Bakanlığımız tarafından uygulamaya konulan Tarımsal Yeniliklerin Yaygınlaştırılması çalışmaları kapsamında; Araştırma- Yayım- Çiftçi bağının güçlendirilmesi amacıyla yönelik projelerden Fındık Zurufu Kompostunun Bazı Meyve Türlerinde Toprak Düzenleyici ve Besin Maddesi Olarak Kullanımının Yaygınlaştırılması Projesi iş planı çerçevesinde, kompost üretimi için çalışmalara başlandı.

Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü ve İl Müdürlüğümüzün işbirliği ile yürütülen ve Terme Ziraat Odası Başkanlığının da makine- ekipman desteği verdiği proje kapsamında Terme, Çarşamba, Salıpazarı, Ayvacık, Tekkeköy, Ondokuzmayıs ve Atakum ilçeleri pilot ilçeler olarak tespit edilmiştir.

Çalışmalar hakkında bilgi veren proje koordinatörü Dr. Gülen ÖZYAZICI; Enstitüye bağlı Ambarköprü Deneme İstasyonu'nda fındık zurufu parçalama işlemlerine başladığını, kompostlama sürecinde ayrışma sürecini hızlandırmak, toprak asitliğini dengelemek amacıyla şlam ve yanmış çiftlik gübresinin belirli oranlarda karışıma dahil edildiğini belirtti. ÖZYAZICI, Fındık, Elma ve Kivi üretim alanlarında yapılacak kompost uygulamaları niçin örnek bahçelerin belirlendiğini, bu alanlarda ağaçların numaralı levhalarla işaretlendiğini, toprak örneklerinin alındığını ifade ederek, özellikle toprak yapısı

bakımından sorunlu bahçelerin tespit edildiğini, bu arazilerin kompost uygulaması öncesinde fiziksel ve kimyasal niteliklerinin yapılacak analizlerle belirleneceğini, kompost uygulamasından sonra ise hasat verim ve kalite özellikleri ile toprakların fiziksel ve kimyasal özelliklerinin yeniden ölçülerek, uygulamadan kaynaklanan farkın üreticilerle ve kamuoyu ile paylaşılacağını da belirtmiştir.

İl Müdürümüz Sayın Kadir GÜVEN ise konu ile ilgili açıklamasında; İl genelinde 1 milyon dekar civarında Fındık üretim alanı olduğunu, Fındığın patozla tanelenmesi esnasında 1 dekar alandan ortalama 25 kg zuruf elde edildiğini, toplamda ise 25 bin ton zuruf elde edilebileceğini belirtti. GÜVEN konuşmasının devamında halihazırdaki bu atıkların yakılarak zayı edildiğini, oysa yapılan çalışmalarda Fındık zurufunun soldurulmuş halde bile çiftlik gübresine paralel besin içeriğine haiz olduğunu, kompostlanarak uygulanması durumunda ise organik gübrelere yakın besin içeriğine haiz olduğunu ifade ederek; kompost uygulamasından esas maksadın toprakların fiziksel özelliklerinin iyileştirilerek sürdürülebilir verimliliğin sağlanması ve bitkilerin topraktaki su ve besin maddelerinden en iyi şekilde istifade edebilmelerinin temin edilmesi olduğunu belirterek, projede emek sarf eden tüm çalışanlara teşekkürlerini bildirmiştir.

İç Kontrol ve Sistem Kurulumu

AVRUPA BİRLİĞİNDE KAMU İÇ MALİ KONTROL SİSTEMİ:

Avrupa Komisyonu ve Bütçe Genel Müdürlüğü, kamu iç mali kontrolün tanımı ve geliştirilmesi konusunda çalışmalar yapmıştır. Bunun sonucunda kamu iç kontrolün bütün çalışanlar tarafından desteklenmesi gereken ve uzun dönemde başarıya ulaşacak bir süreç olduğu görülmüştür. Tecrübeler de, yeni politikaların ve kuralların çalışanlar tarafından öncelikli olarak anlaşılması ve çalışanların tamamının desteğinin gerekliliğinin sağlanması, aksi takdirde değişimlere karşı tehdit oluşturacak dirençle karşılaşabileceğini göstermiştir.

Bu yüzden kamu sektöründe iç kontrol sistemindeki değişikliklerin, bütün çalışanların düşünceleri ve aralarındaki tartışmalar çerçevesinde yönlendirilmesi gerekmektedir. Merkezi otoritenin desteği, kamu iç mali kontrol sisteminde değişimin gerçekleştirilmesi için en önemli şarttır. Neredeyse bütün ülkelerde merkezi otorite Maliye Bakanlığı'dır. Çünkü yeterli iç kontrol, bütçenin sağlam mali yönetiminin sağlanması ile gerçekleştirilebilir.

TÜRKİYE'DE İÇ KONTROL:

Ülkemizde, kamu mali yönetim ve kontrolü alanında önemli bir değişim süreci yaşanmıştır. Bu değişimin en önemli unsuru kuşkusuz 1927 yılından beri uygulanan 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanununun yürürlükten kaldırılarak, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun yürürlüğe konulmasıdır.

5018 sayılı kanun, mali saydamlık, hesap verebilirlik, kamu kaynaklarının etkili ekonomik ve verimli kullanımı gibi iyi mali yönetim ilkelerini esas almaktadır. Bu kanunla

İç Kontrol sadece kontrol faaliyetlerini değil, idarenin organizasyon yapısını, işleyişini, görev yetki ve sorumlulukları, karar alma süreçlerini de kapsayan ve çalışanların tamamının rol aldığı dinamik bir süreçtir.

kamu idare bütçeleri uluslararası tanımlamalara uygun olarak yeniden sınıflandırılmış ve Bütçenin kapsamı genişletilerek meclisin bütçe üzerindeki kontrolü artırılmış ve kamuda muhasebe birliği sağlanmıştır.

Diğer taraftan, orta vadeli harcamaya çerçevesi, stratejik planlama, performans esaslı bütçeleme, iç kontrol ve iç denetim gibi çağdaş mali yönetim ve kontrol uygulamaları sisteme dahil edilmiştir. Bu noktada iç kontrol, idarenin amaçları, belirlenmiş politikalar ve yeni mali yönetim ve kontrol sistemi yönetim sorumluluğu esas alınarak kurulmuş olup, üst yöneticilere sistemin kurulması, izlenmesi, geliştirilmesi ve değerlendirilmesi hususlarında önemli görev ve sorumluluklar yüklemiştir. Yeni sistemin kamu idarelerinde etkili bir şekilde uygulanması için üst yöneticilerin liderliği ve desteği gerekmektedir. Buna göre üst yöneticiler iç kontrol ve iç denetim sistemini mevzuata ve belirlenmiş standartlara uygun bir şekilde oluşturmak ve işleyişini sağlamak için çaba göstermelidir.

Bu münasebetle İç Kontrol Sisteminin genel esaslarından ve özel-

liklerinden bir kez daha bahsetmek yerinde olacaktır; İç Kontrol sadece kontrol faaliyetlerini değil, idarenin organizasyon yapısını, işleyişini, görev yetki ve sorumlulukları, karar alma süreçlerini de kapsayan ve çalışanların tamamının rol aldığı dinamik bir süreçtir.

İÇ KONTROL SİSTEMİ ÖZELLİKLERİ:

-İç kontrol faaliyetleri, sürekli ve sistematik bir şekilde ve yönetim sorumluluğu çerçevesinde yürütülür.

-İç kontrol faaliyet ve düzenlemelerinde öncelikle riskli alanlar dikkate alınır.

-İç kontrole ilişkin sorumluluk, işlem sürecinde yer alan bütün görevlileri kapsar.

-Mali ve mali olmayan tüm işleri kapsar.

-Sistem yılda en az bir kez değerlendirilir ve alınması gereken önlemler belirlenir.

-Düzenleme ve uygulamalarda mevzuata uygunluk, saydamlık, hesap verebilirlik, ekonomiklik, etkinlik ve etkililik gibi iyi mali yönetim ilkeleri esas alınır.

BU KAPSAMDA YÜRÜTÜLEN ÇALIŞMALAR:

2012 yılı çalışma döneminde öncelikle proje ekibi değerlendirilerek, bazı zorunlu değişiklikler, bilgi ve belgelerin güncellemeleri ile anket çalışmaları yapılmıştır. Özellikle "Evrak Kayıt Dökümantasyon ve Arşiv Anketi", "Çalışan Memnuniyeti Anketi" sonuçlarının değerlendirmesi yapılarak, "İyileştirmeye Açık Alanlar Listesi" hazırlanmış ve öncelikle, İl Müdürlüğü genel arşivinin iyileştirilmesi ile ilgili ihtiyaçlar belirlenmiş ve ilgili standartta uygun hale getirilmesi sağlanmıştır.

Sebzeli Ktır Ekmek: Malzemeler:

- ◆ Bayat ekmek dilimleri
- ◆ Ekmek dilimi adetına göre yoğurt
- ◆ 1 adet yumurta
- ◆ İsteğe bağılı miktarda beyaz peynir veya kaşar peyniri
- ◆ 1 tutam maydanoz
- ◆ 1 çay kaşığı kırmızı pul biber
- ◆ 1 çay kaşığı kekik
- ◆ 1 çay kaşığı fesleğen
- ◆ 1 çay kaşığı tuz
- ◆ 3 yemek kaşığı zeytinyağı

Yapımı: Yoğurt ve yumurtayı bir kasede karıştırıyoruz ve ufaladığımız peyniri, baharatları ve zeytinyağını da ekleyip güzelce karıştırıyoruz. Tepsimize yağlı kağıt serip yerleştirdiğimiz ekmeklerin üzerlerine karışımı eşit olarak pay edip yaydıyoruz ve 200 derecede üstleri kızarana kadar pişiriyoruz. Bu tarife benzer olarak bayat ekmekleri değerlendirmek için ekmek dilimlerinin üzerine sırasıyla ince dilimler halinde bir dilim domates bir dilim peynir, bir dilim domates ve en son olarak bir dilim peynir şeklinde kurdan ile tutturarak ekmekler hazırlanabilir.

Bayat Ekmekli Kek Tarifi

Malzemeler (28 cm. lik yuvarlak teflon fırın tepsisi için)

- 3 yumurta
- 1 su bardağı şeker
- 1 çay bardağı sıvıyağ
- 1 çay bardağı süt
- 1 su bardağı ufalanmış bayat ekmek
- 1.5 su bardağı un
- 1 paket kabartma tozu
- 1 tatlı kaşığı vanilya
- Yarım portakal kabuğu rendesi

Yapımı: Yumurta ve şekeri iyice çırpın. Yağ, süt, bayat ekmek, kabartma tozu ve vanilyayı, portakal kabuğu rendesini ekleyip karıştırın. Üzerine unu ilave dip tekrar karıştırın. Klasik kek hamuru kıvamında olacak. Yağlanmış tepsiye dökün. Üzerine arzuya göre susam, haşhaş serpebilirsiniz. Önceden ısıtılmamış 200 dereceye ayarlanmış fırına tepsiyi sürün. Üzeri kızarmaya başlayınca ısıyı 160 dereceye düşürün. Üzeri tam olarak kızarıncı kurdan testi yapıp kekinizi fırından alın.

***İsraf edilen her bir ekmekte
dünyadaki aç insanların da hakkı
olduğunu unutmayalım...***

Yeni İl Müdür Yardımcılarımız ve Şube Müdürümüz Görevlerine Başladılar

İl Müdürlüğümüz Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğünde Şube Müdür V. (Veteriner Hekim) olarak görev yapmakta iken, Bakanlığımız Personel Genel Müdürlüğünün 15.03.2013 tarihli ve 66 sayılı onayı ile unvanı İl Müdür Yardımcısı olarak değiştirilen **Dr. Habip MURUZ**, 19.03.2013 tarihinde yeni görevine başlamıştır.

Hayırlı uğurlu olmasını temenni ederiz.

İl Müdürlüğümüz Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğünde Mühendis olarak görev yapmakta iken, Bakanlığımız Personel Genel Müdürlüğünün 29.03.2013 tarihli ve 82 sayılı onayı ile unvanı İl Müdür Yardımcısı olarak değiştirilen **Nail KIRMACI**, 03.04.2013 tarihinde yeni görevine başlamıştır.

Hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyoruz.

İl Müdürlüğümüz Hayvan Sağlığı Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şubesinde Veteriner Hekim olarak görev yapmakta iken, Valiliğimizin 27.03.2013 tarihli ve 4467 sayılı onay yazısıyla unvanı Hayvan Sağlığı Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü olarak değiştirilen **Bekir KARAOSMANOĞLU** 27.03.2013 tarihinde yeni görevine başlamıştır.

Hayırlı uğurlu olmasını temenni ederiz.

Acı Kaybımız

İl Müdürlüğümüz Döner Sermaye Saymanlığında görevli mesai arkadaşımız **Onur ÇAĞLAYAN** vefat etmiştir. Merhuma Allah'tan rahmet, yakınlarına baş sağlığı dileriz.

